

M. št., 141-142

1960

MISLI

IX.
LETO

Maj
Štev. 5.

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FA 7044

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
Fredbert St., Leichhardt,
Sydney. Tel. WB 1758

KOLEDAR

Majnik — Veliki traven

- ★ 1 N Sv. Jožef Delavec
- 2 P Atanazij
- 3 T Najdenje sv. Krž.
- 4 S Monika, Florjan
- 5 Č Pij V., Miran,
- 6 P Judita
- 7 S Stanislav Poljski
- ★ 8 N Tretja povelikor.
- 9 P Gregor Nacijanski
- 10 T Antonin
- 11 S Filip in Jakob, ap.
- 12 Č Nerej, Pankracij
- 13 P Robert Belarmin
- 14 S Bonifacij
- ★ 15 N Četra povelikon.
- 16 P Janez Nepomuk
- 17 T Paškal, Bruno
- 18 S Venancij, Erik
- 19 Č Peter Celestin
- 20 P Bernardin
- 21 S Andrej Bobola
- ★ 22 N Peta povelikonoč.
- 23 P Željko, prošnji d.
- 24 T prošnji dan
- 25 S prošnji dan
- ★ 26 Č VNEBOHOD G.
- 27 P Beda, Bruno
- 28 S Avguštin
- ★ 29 N Šesta povelikon.
- 30 P Ivana Orleanska
- 31 T Marija Kraljica

ČE SE PRESELITE, sporočite:

Prejšnji naslov

Sedanji naslov

Ime in priimek

ZA JUNIJSKO ŠTEVILKO
sprejema urednik prispevke
do 18. maja. Upoštevajte!

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Priporočamo.

SOCIOLOGIJA. — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporočeno. Tudi o tej knjigi je v februarju z veliko ljubeznijo napisala oceno ga. Pavla.

MOJ ČAS IN MOJ SVET. — £ 1-10-0.

Zbirka črtic izpod peresa še živečega pisatelja Ivana Preglja. Le nekaj izvodov je še dobiti.

JUŽNI KRIŽ. — 12 šil.

Pesmi Neve Rudolfove.

GORJANČEV PAVLEK. — £ 1-0-0.

Pravljica domovinska povest znanega mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča. Pravkar izšla v Argentini.

SOCIALNA EKONOMIJA. — £ 1-10-0.

Najnovejša knjiga dr. Ahčina. Vsepoposled je naletela na nad vse navdušen sprejem.

SLOVENIA IN EUROPEAN AFFAIRS. £ 1-0-0.

Smo prejeli novo zalogo in knjigo zelo priporočamo.

ČISTO MALO LJUBEZNI. — 12 šil.

Črtice Neve Rudolfove. Teško pričakovane.

ZBORNIK s koledarjem za 1960, ki smo ga dobili iz Argentine, je še na ponudbo. Velika izbira silno zanimivega branja. Stane 1-0-0, poština 2/-

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Jarkliča. £ 1-0-0.

LETO IX.

MAJ 1960

ŠTEV. 5

O MATERINI BESEDI

(Anton Martin Slomšek.)

ZALOSTEN IN DOLGOCASEN BI BIL SVET, ki bi govorili vsi ljudje isti jezik. Bog bi prav tako lahko dal vsem ljudem en jezik v govorjenju, kakor je dal apostolom, da so govorili v vseh jezikih. A božja modrost tega ni storila. Sveti Duh je na binkoštni praznik posvetil vse jezike zato, da s hvaležnim srcem spoštuje vsak svojega, da daje Bogu spodobno čast in hvalo.

Med vsemi jeziki mora biti Slovincem naš materni jezik najljubši.

Bratje in sestre!

Slovincem bom govoril kot Slovenec nove besede iz materine ljubezni, govoril v slovenskem jeziku, zakaj tudi tega je dal Sv. Duh govoriti apostolom.

Kdor svoj materni jezik zavrže, ga pozabi in zapusti, je podoben zmedenemu pijancu, ki zlato v prah tepta in ne ve, kakšno škodo dela. Slovenski starši, ki znajo slovensko, pa svojih otrok slovenskega jezika ne uče, so nehvaležni hišniki, ki zapravijo svojim otrokom drago domačo reč, slovenski jezik, ki so jim ga izročili njihovi dedje.

Taki očetje in matere so podobni slabim gospodarjem, ki prodajajo svoje očetno gospodarstvo, kupujejo druge hiše, a pridejo slednjič na beraško palico.

Kar je oče dobrega prejel od svojih starih, mora zapustiti svojemu sinu. Kar se je mati hvalila,

navrednega naučila od svoje matere, bo zapustila tudi svoji hčeri. Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih starih. Skrbno smo jo dolžni ohraniti, lepšati in svojim mlajšim zapustiti. Človeški jezik je talent, ki nam ga je izročil Gospod nebes in zemlje, da bi z njim kupčevali in napravili veliko dobička. Kdor materni jezik pozabi, malopridno zakoplje svoj talent. Bog ga bo nekoč terjal zanj in vsi zaničevalci svojega jezika bodo vrženi v temo.

Ne bodi vas sram, da ste Slovinci! To naj bo naša čast! Vedimo se tako, da bomo vse časti in hvale vredni pred Bogom in pred ljudmi. Slaba navada Slovencev je, da se svojega rodu sramujejo in slovensko govoriti nočejo. Nikarte tega, ljubite svoj narod, spoštujte svoj jezik!

O ljubi, lepi in pošteni slovenski jezik! S teboj sem prvič klical svojo ljubeznivo mater in dobrega očeta. V tebi me je učila mati moliti in spoznavati Boga. Tebe hočem hvaležno spoštovati in te ohraniti kot najdražji spomin na svoje rajne starše. **Za tvojo čast in lepoto hočem po pameti skrbeti, kolikor premorem. Do svoje poslednje ure hočem najrajši v slovenskem jeziku hvaliti Boga, najrajši v slovenskem jeziku učiti svoje ljube brate in sestre Slovence.**

Kot hvaležen sin svoje ljube matere želim, naj bi bila slovenska moja zadnja beseda, prav kakor je bil slovenska moja prva.

OB MATERINSKEM DNEVU

Marija Persič, Vic.

MINILO JE ŽE SKORAJ 25 LET, odkar sem doživela v majhnem mestecu naše prelepe Gorenjske svoj najlepši materinski dan. Spomin nanj je še danes tako prisrčen, da mi misli vsako leto na ta praznik polete nazaj v tisto šolsko telovadnico, kjer so nas naše revne matere s solzami hvaležnasti nagradile za ves naš trud in uspeh v našem društvu: Kolu Jugoslovanskih Sester.

Društvo smo šele pred dobrim pol letom ustanovile in same nismo verjele v njegov obstoj. Treba je bilo vztrajnosti in trdne volje. Te poslednje je bilo v nas kar dovolj. Težko je bilo navaditi občinstvo na nabiranje darov, prodajo oljk in cvetlic. Z marljivimi sodelavkami smo v par mesecih nabrale okoli 400 članic. Te so tudi dosti pripomogle, da smo že isto leto mogle obdarovati na materinski dan 30 ubožnih starih mamic. Žrtvovale smo mnogo dni za zbiranje darov, za iskanje najrevnejših mater in končno za urejanje darilnih paketov.

Šolski upravitelj nam je dal na razpolago telovadnico, kjer smo lahko vadile nastopajočo deco in pripravile obdarovanje. Lepo smo jo okrasile z zelenjem in cvetjem. Uro pred proslavo se je že začela polniti telovadnica s povabljenimi materami in otroci; bilo je mnogo čebljanja med odraslimi in otroci. — Naše obdarovanke so se še nekoliko boječe stiskale v kotu hodnika. Točno ob uri smo jih prijazno povabile v dvorano, kjer je vsako posebej pozdravila po ena deklica z otroško prijaznimi besedami in šopkom svežih narcis. Se-

stra predsednica je otvorila slavnost in v svojem nagovoru pozdravila najprvo prisotne matere, nato orisala pomen materinskega dne ter končno namen našega društva. Sledile so deklamacije in pesmi otrok na čast materam, potem pa je prišla na vrsto razdelitev darov. Zavitki so imeli skoraj vsi enako vsebino: razno blago, perilo in jestvine. Ob pogledu na naše obdarovane matere, ki so s solznimi očmi polne hvaležnosti prejemale darove, sem začutila tako toplino in zadovoljstvo v svojem srcu, da sem na mah pozabila na vse delo in trud, ki je bil vložen v priprave za ta dan. Zaželela sem, da bi mogla deliti to svoje čustvo z vsakim, ki je z darom pripomogel k uspehu tega dneva, da bi tako tudi občutil vso srečo in hvaležnost teh starih ženic. Takrat sem tudi sklenila, da bom še nadalje pomagala društvu, ne oziraje se na razne nevšečnosti, ki bi se morda pojavile.

Na zaključku smo še pogostile slavljenke z belokavo in mlečnimi kruhki ter izročile vsaki nakaznico za kurivo, ki nam ga je poklonila znana lesna tvrdka. Polagoma so začele odhajati naše matere, ostale smo same, toda vse zadovoljne z uspehom našega dela.

Zvesta svojemu sklepu sem kasneje več let delala pri isti organizaciji v Ljubljani in tudi tam doživljala srečne trenutke samaritanstva na materinskih proslavah. Mnogo lepih spominov mi je ostalo iz onih dni. Spominov na dobrodelne roke in prijazne besede, ki so po številu daleč prese-gale hladne poglede ali celo osorne odgovore na naše prošnje.

MATERI

Ivan Burnik

Najina ne bo ljubezen več zamrla — mati!
Rad izpolnil bi obljubo, da bi zrla — mati,
vsaj še enkrat mi v oči in blede lice.
Tvoja nežna roka solze bi otrlá — mati,
jaz bi jokal od veselja in radosti.
Žlahtno rahli glas, ganljivi, čuj, iz grla — mati:
kličem te na tujem, ker ne morem spati...
Kdaj resničnost želji vrata bo odprla — mati,
da bom šel nazaj in verno ti povedal:
V mojem srcu boš živela — o, ne boš umrla — mati!

Toda dve epizodi sta se mi poleg našega prvega obdarovanja najbolj živo vstisnili v spomin:

Tisto popoldne, ko sem za stojnico oljk na Prešernovem trgu zaman čakala na našo predsednico Franjo Tavčarjevo, da mi pomaga pri prodaji. Zaman! Franjo, soprogo pisatelja in ljubljanskega župana dr. Ivana Tavčarja smo po nekaj dneh z žalostnim srcem spremili na njen poslednji dom — Visoko.

In tisti dan, ko sem spravila v denarno zadrego prevzvišenega škofa Rožmana. Prevzvišeni nas je vedno prijazno sprejel. Tokrat pa sva s prijateljico morali izredno dolgo čakati. Po mnogih važnih obiskih je prišla vrsta na naju. Z nasmehom nama je knezoškof zaupal, da je njegov predal prazen. Kljub temu nama ni dovolil oditi praznih rok. Poklical je slugo in si pri njem izposodil vsoto za naju.

Vsako leto nam je uspelo nabrati na tisoče dinarjev gotovine, pa tudi vrednosti v blagu. Kljub temu nam ni uspelo ugoditi vsem prošnjam,

ki smo jih prejemale.

Pišem zato, da bi naše žene in matere malo ogrela za ustanovitev sličnega društva med nami Slovenci v Avstraliji.

Skoro vsi tukajšnji evropski emigranti imajo slična društva, v katerih prav žene s svojim delom lajšajo bedo mnogih svojih rojakov. Če pogledamo malo okoli sebe in ne živimo samo zase in za svojo družino, bomo kmalu videli, koliko je med nami takih, katerim bi bratska pomoč dobro došla. Vem, da so žene tu v Avstraliji preobložene z delom, **toda našle bi se še vedno nekatere, ki bi tudi to samaritansko delo prevzele nase. Končno bi bilo tudi v mnogih drugih ozirih potrebno, da bi se žene včasih zbrale, morda pri tej ali oni rojakinji, ki ima že svoj domek, in se malo pogovorile, izmenjale misli in nasvete ter se tako поблиže spoznale.**

V tujini smo, kjer se bomo le prehitro izgubili, če sami ne bomo našli pot drug do drugega, saj nam nihče ne bo pomagal, če si sami ne bomo.

Vas SUHA pri Škofji Loki se postavlja s svojo lepo gotsko cerkvijo sredi polja. Umetnostno jako bogata cerkev je posvečena sv. Janezu Krstniku. Znamenite so v njej freske slikarja "Jerneja iz Loke".

Bazil tipka

★ LETOŠNJO VELIKO NOČ SMO PA V MELBOURNU res lepo obhajali. Na srečo je padla na tretjo nedeljo v mesecu, ko imamo mašo v krasni cerkvi sv. Frančiška v središču mesta. Ta cerkev je od vseh, kar sem jih videl v Avstraliji, še najbolj podobna našim doma. In kar je glavno za naše pevce: kor ima in orgle, ki zadone pod oboki, da je veselje. Vsi, ki so se letošnje velikonočne maše udeležili, mi bodo potrdili, da je bilo petje ubrano kot le kaj. Nekaj jih je zapel naš mo- vi cerkveni pevski zbor, ki ima vaje v dvoranci ob isti cerkvi vsak ponedeljek ob pol šestih zvečer, ostale so peli vsi. Iskrena zahvala vsem, ki ste pripomogli k velikonočni slovesnosti.

Še večja zahvala pa vsem, ki ste me v velikonočnih dneh obiskali v spovednici. Dolge ure sem predsedel v njej, več kot za lansko in predlansko veliko noč skupaj. Zlasti Melbourne je lepo pokazal, da duhovno raste in se zaveda, kje naj izseljenci zlasti iščejo svojega duhovnika. Tega sem bil najbolj vesel in Bog plačaj, da ste mi pripravili to veselje. Upam, da bo naša družina praktičnih slovenskih katoličanov rasla iz leta v leto.

★ Naš prosvetni večer, ki ga imamo po vsaki popoldanski maši pod samostanom za cerkvijo, je bil tudi na velikonočno nedeljo lepo obiskan. Dvorana je bila nabito polna in naše razpoloženje res praznično veselo. To pot sem poleg risanke o bélem zajčku za naše male pokazal film iz našega predlanskega izleta na velikonočni ponedeljek in film o našem pokopališču. Glavni film pa se je imenoval "Pod JUŽNIM KRIŽEM" in je prikazal zeleno, rjavo in sivo Avstralijo, z različnimi zanimivostmi, ki jih srečavam na svojih potovanjih po Viktoriji in Južni Avstraliji. Za ureditev tega filma sem porabil marsikatero močno urico, ker je dnevni čas tako skopno odmerjen. Pa mi ni žal; da sem le zadovoljil drage rojake.

★ Ker smo že ravno pri teh naših prosvetnih večerih, bi rad povedal še to, kar je v zadnji številki zaradi pomanjkanja prostora izpadlo. Na

prejšnjem našem sestanku po maši (v mesecu marcu) je g. Marijan Oppelt predaval o Avstraliji. Skioptične slike in ponazorilne skice so zanimivo predavanje še bolj piživile. Rojaki so podajanju pazljivo sledili in z navdušenim ploskanjem nagradili predavatelja. Marsikaj novega smo zvedeli iz zgodovine in razvoja naše nove domovine. Marjanu se za njegov trud iskreno zahvaljujem. Vesel sem, da nas je le še precej izseljencev, ki jih zanima tudi kaj drugega, ne le ples in pijača.

★ Lani enkrat sem govoril s slovensko gospo po telefonu. Mimogrede mi je omenila, da je ravno prejela novo številko "Misli". Govorila sva glede stanovanja za novo slovensko družino, pa se mi je zdelo, da so njene misli daleč od telefonskega pogovora. Seveda so bile: pri "Mislih", ki jih je držala v roki in brskala po njih. Se mi je kar zdelo tako, izdala pa se je z vzklikom, ki v najin pogovor ni prav nič spadal: "O, kje pa imate to pot poroke?..." — "Poroke? Saj vendar govoriva o stanovanju, ne o porokah..." Zasmejala se je: "Porok ne najdem v vaši tipkariji..." Torej kar k porokam, četudi jih bo ta gospa najbrže spet iskala, ker niso na prvem mestu!

★ Dne 12. marca sta se v cerkvi sv. Brigite v North Fitzroyu poročila Jože Gorupič in Jelka Hrizak. Ženin je iz zelene Dolenjske, nevesta pa Hrvatca. — Dne 19. marca je videla slovensko poroko cerkev sv. Petra v Claytonu: Viktor Maslo (iz senožeške župnije) je popeljal pred oltar Rozo Šabec (iz župnije Slavina). — Geelong je imel poroko dne 9. aprila: v cerkvi sv. Družine v Bell Parku je Cvetka Hvala iz Dragovice (fara Bate) pri Grgarju obljubila zvestobo Ginu Bratoviču, doma iz hrvaške Istre. — Na velikonočno nedeljo je v cerkvi Srca Jezusovega v Oakleigh Albin Klarič (doma iz Buzeta v Istri) rekel "da" Angeli Krusar (doma iz Dobrove, Hrvaška Istra). — Na velikonočni ponedeljek pa se je v cerkvi Srca Jezusovega v East Prestonu poročil Frank Mazzitelli z najmlajšo nčerko Mr. & Mrs. W.A. Forti. Mazzi-

tellijeva družina živi v Camberwellu. V Avstralijo je emigrirala iz Egipta. Gospod je Maltežan, gospa pa pristna Slovenka, ki se redno udeležuje naših slovenskih maš. — Vsem obilo sreče in božjega blagoslova!

★ In krsti? Takole so se vrstili: Sonjo Margareto smo krstili dne 20. marca v Marijini cerkvi v Hawthornu: je prvorojenka družine I. Leberja in Marije r. Vdovič. — Vera Sonja je zajokala v družinici Ivana Cerkvenika in Roze r. Lah v St. Albansu. Krstili smo jo seveda v šentalbanski župni cerkvi. — Dne 9. aprila smo v Marijino cerkev v Ascot Vale prinesli Marijo, prvorojenko Marijana Vihteliča in Amalije r. Hrvatini. — Naslednji dan je bil krst v Yarraville: Stojan je zajokal v družinici Antona Iskra in Marije r. Iskra. — Na veliko soboto smo spet krščevali v Hawthornu, kamor je prinesla h krstu družinica Miroslava Franetiča in Venceslave r. Cvetnič iz Chadstona svoje-

ga prvorojenca Romana. — Na velikonočni ponedeljek pa je bil spet krst v Ascot Vale: Štefan Robert je ime novemu članu družine Ladislava Sluga in Marije r. Vidrih. — Srečnim staršem in novim malčkom obilo cvetk na življenjsko pot!

★ Pungerčarjeva stiriletna Mimica je dobro iztuhtala. Deklico vedno bolj zanimajo zgodbe iz svetega pisma. Sto in sto vprašanj stavlja svoji mami, ki ji lepo pripoveduje o božjih rečeh. Nedavno ji je mama povedala, da je nas vse Bogec naredil. "Iz česa pa nas je naredil, mama?" se je takoj glasilo vprašanje. "Iz ilovice." In ker mala ni razumela, kaj je ilovica, je mama popravila: "Iz blata." Nekaj časa je bilo tiho, potem pa se je Mimica oglasila: "O, pa je moral Bogec zate porabiti dosti več blata kakor za mene, ko si tako velika..."

(Dalje str. 135)

Stara kmečka hiša v vasi HOSTA pri Škofji Loki. Znamenit spomin na našo narodno preteklost.

Rometovi v Geelongu bi morda vedeli povedati, če ta hiša se stoji in če je še taka.

VENČEK NA GROB DR. IVANA PREGLJA

Umrli v Ljubljani letos
31. januarja

HELENA SE JE UMIRILA. FRANCE PA JE VSTAL in rekel:

"Zdaj ti bom nekaj povedal, Helena. Zato, da boš poslej mirna in da bom tudi jaz imel mir in ne boš ljubosumnosti stresala. Poslušaj!"

"Poslušam", je dahnila.

"Vprašal te bom, Helena", je rekel, "kako ti je pri srcu, ko se spomniš svoje rajne matere. Ali moreš povedati?"

"Morem", je odvrnila. "Jokala bi vselej iz strašnega usmiljenja do nje."

"Ali misliš, da bi jaz o svoji materi ne mogel podobno čutiti?" je vprašal.

"Vem," je odgovorila.

"Prav", je dejal. "Bom še vprašal. Ali ne čutiš prav podobnega sočutja tudi z drugimi materami, ki so v podobnem položaju, kot tvoja? Recimo, s takimi, ki so tvoji mami morda celo nekoliko podobne v glasu in vedenju?"

"Gotovo, France", je potrdila.

"Potem me lahko umeš, kaj hočem reči. Hočem reči, da moški, ki se mu je mati smilila, ne bo nikoli nobene ženske poniževal."

"O, France", je vzkliknila deklica kakor ob čudnem razodetju. On jo je ujel za roko in govoril še dalje:

"To stoji. Zdaj pa čuj, da še podprem, kar sem povedal, in dokazem. Seveda hočem, da verjemi."

"Hočem, hočem", je dihtela.

"Tam v tistih hribih, kjer sem doma, se je zgodilo nekoč. Bil sem še otročji in morem zdaj spoznati zrelo, kako blizu sem bil tedaj stopil nekemu nesrečnemu dekliškemu bitju. Nekoč Marija, glej, jaz in... Lojze, Matija in Jože smo se bili vsi na vrat na nos zagledali vanjo. Tisto dekle je bila že skoraj nevesta na oklicih. Pa se je potem vse razdrlo. Fant je vzel neko dolinko, ki je bila za gostilno pri cesti pripravnejša. Ona sirota s hribov je tisto uro odmrta. Ko je umirala, mi je dokaj bolj zrelemu potožila, česar ni niti spovedniku. Veš, česa me je prosila? Naj ji obljubim, da je vsaj jaz ne bom pozabil in se je spominjal, ko bo v grobu. Da ne bo tako strašno sama. Tako in nič drugega."

"Umem siroto", je dehnila Helena s solznim očesom.

"Jaz je dolgo nisem", je dejal. "Nekoč pa se mi je le posvetilo. In veš, kdaj? Ko sem privikral videl t e b e !"

"France!" je zastokala deklica.

"Poslušaj, kaj se mi je posvetilo. Spoznal sem in se uveril, da je ženska sveta stvar. Eno samno reč išče na svetu. Našega moškega usmiljenjaka prosi. In kakor otrok je — zaupljiva, verna. Otroka ubije, kdor se z ženo igra."

"Hvala, France!" je stokala deklica v solzah in blaženem nasmehu.

Iz Pregljeve povesti:

OTROCI SONCA, zadnje poglavje.

NAPREJ, ZASTAVA SLAVE

Ob stoletnici

BILO JE V PRVIH DNEH MAJA 1860. Slovanske visokošolce na Dunaju je ogorčil surov napad na Slovence, ki si ga je tiste dni privoščila dunajska Neue Freie Presse. Med temi dijaki je bil tudi **Davorin Jenko**. V navalu velike razdraženosti zoper Nemce je šel v dunajski Prater in tam uglasbil bojevito pesem **NAPREJ**. Kmalu potem so jo visokošolci prvič zapeli v gostilni "Zum Goldenen Sieb". Drugič pa v oktobru 1861 na slovenskem kongresu pri "Sperlu". In potem — še in še.

Tako torej te dni doživlja ta skladba svoj stoti rojstni dan.

Dandanes se sicer ne ogrevamo več za krvavo obračunavanje med narodi. Preveč "junaške

krvi" so od tedaj prelile vojne in revolucije. Preveč je že "puška govorila". Preveč bi danes govoril njen naslednik — atom...

Vendar je Jenkova bojna pesem v stoletni življenja svojo nalogo odlično opravila. Kjer koli in kadarkoli je zadonela iz krepkih grl, so se slovenskih srcih vžigali novi kresovi narodne vednosti.

Zato zasluži, da spomin nanjo ob stoletnici na novo oživi. Še vedno je treba in bo še treba buditi med Slovenci narodno zavednost. **ZASTAVA SLAVE**, ko stopaš v drugo stoletje svojega življenja, ti kličemo:

N A P R E J !

* Predvelikonočno delo mi je zmešalo precej načrtov. Tudi Bonegille nisem mogel obiskati, kakor sem nameraval. Kot nalašč sem tudi telegrame poslal prav na take osebe, ki jih v Bonegilli ni bilo več, pač pa so se mi po prejemu telegrama že oglasili z novih mest. Ker sem hotel narediti "enkrat za trikrat", da bi bilo manj stroškov, sta z vsakim prejemnikom telegrama odpadla tudi ostala dva fanta, ki sem jih napisal na "odrešilni" telegram. Le majhna skupinica je brzojav srečno prejela ter dospela v Melbourne. — Je že tako: pride kaj vmes, ko človek najmanj pričakuje. Rad pomagam, kolikor morem, a vselej ne gre kot bi človek rad. Nekateri pričakujejo preveč, pa jih nehote — razočaram. Sem čul o fantu, ki sem ga spravil iz Bonegille k slovenski družini, kjer ima domačo hrano in družbo, pa tudi posel kar dober: danes pa se jezi name, da sem mu poslal telegram. Ko bi bil šel, kamor ga je vabil prijatelj, bi imel menda že milijon in pohane piške bi mu same letele v usta... Res škoda, da je sprejel mojo roko. Tudi meni je žal, da sem mu jo ponudil. Enega milijonarja manj bomo imeli... — O drugem sem slišal, kakor se je zgražal proti prijatelju: Telegram sem dobil in prišel iz Bonegille, potem pa dolgih štirinajst dni čakal na službo... Pa je res krivica: celih štirinajst dni, pomislite! Menda bi bilo lepše gniti v Bonegilli še štirinajst dni, potem pa iti v puščavo na železniško progo! No, vsaj tega mi ni mogel očitati, da je bil ta čas čakanja na službo lačen in da je spal na ulici. Ko bi bil tovarnar — pa žal nisem niti uradnik delavskega urada — bi bilo tudi z delom hitreje preskrbljeno. Tako pa...

* Kakor sem že omenil enkrat, bomo melbournski Slovenci poleg bandera Marije Pomagaj, ki ga že imamo, dobili letos do novembrske procesije tudi **bandero Svetogorske Kraljice**. Prvi dar (1-0-0) je darovala Ivanka Dekleva, sledila ji je Zora Svetina, nato pa Alojz Golja. Začetek je torej že. Bi se tem trem darovalcem pridružil še kak rojak izpod Svete Gore? — Podgrajčani v Moonee Ponds pa so, kakor sem slišal, že tudi nabrali nekaj funtov za svoje farno bandero.

* Na velikonočii ponedeljek sem dobil nekaj telefonskih klicev, ki sem jih bil res vesel: Neki fant mi je navdušeno pravil, kako je zašel v cerkev sv. Frančiška in šele prvič v tujini res doživel veliko noč. Po več letih je bil prvič pri maši

in obljubil je, da bo odslej hodil vsako nedeljo. — Neka gospa mi je rekla: "... Pred osmimi leti, ko sem prišla v Avstralijo, sem bila na veliko noč v isti cerkvi. Verjetno edina Slovenka, tujka med tuji. Danes po osmih letih pa je s kora donela naša mogočna pesem in s priznice materina beseda. Okrog mene pa sami znani obrazi. Saj sem skoraj celo mašo jokala..." — Drugi fant pa mi ni povedal imena, samo zahvalil se mi je, da sem bil z njim potrpežljiv v spovednici. "Tri mesece sem se pripravljaj in se bal, pa je šlo vse tako lahko. Odslej bom redno hodil in živel tako, kakor me je doma mama učila..." Kaj bi ne bil vesel takihle svojih ovčic!

* Rojaki so z zanimanjem sledili filmu o začetnih delih na naših grobovih. Keilorski občinski svet mi je odobril predložene načrte, ki sva jih napravila z akademskim kiparjem Vladimirjem Doričem. Dve soboti smo žrtvovali, pa so prva dela za nami. Na prvo soboto dne 6. februarja smo skopali temelj za granitni okvir, ki bo obdajal vseh osemnajst grobov. Poleg g. Doriča so se ta dan pridružili sledeči prostovoljci: Štefan Sernec, Janez Vidovič, Ivan Zupan, Franc Petelin, Martin Pirc in Edi Molan. Dne 20. februarja smo pa končali, kar je bilo cementnega dela za temelj. Štefan je preskrbel pesek, Iskrov Rudi železno ogrodje, cement pa smo kupili na poti. Ta dan je bila skupina malo večja: Štefan Sernec, Janez Vidovič, Ivan Zupan, bratta Jože in Tone Gjörek, Tone Laznik, Edi Molan, Miro Prajdič in midva z g. Doričem. Šlo nam je dobro izpod rok, saj je nekaterim gradbeno delo poklic. Zdaj je na vrsti kamnosek, ki reže granit, g. Dorič je pa že tudi začel upodabljati.

Vsem fantom, ki so priskočili na pomoč s svojimi žuljavimi rokami, iskren Bog plačaj! Enako tistim, ki so se mi kdaj ponudili, pa jih za enkrat nismo nujno rabili. Hvala tudi vsem, ki mi za naše pokopališče pošiljajo darove!

* Pred veliko nočjo sta kar dva mlada Slovenca prišla "v cajtenge". Fredija, sinčka Srečka Koširja, predsednika Slovenskega kluba, smo videli med slikami "Sun-a", kako fletno sedi na posteljici otroške bolnišnice ter gleda svojega novega grškega znanca. Fredi je srečno prestal nevarno operacijo srca. (Naše čestitke njemu in staršem!). Prpičeva Kaja pa je prišla v "Sun" na veliko sredo: novinar jo je ujel na razstavi jesenskega cvetja, ko je občudovala rožo, ki je dobila prvo nagrado.

* No, pa na svidenje v juniju!

LAZARJEVA SMRT

Svetopisemska igra (misterij) v treh dejanjih
Prevedel Janko Moder

Tretje dejanje

(Sprednja velika zavesa je odgrnjena, da je videti prestol na levi in grob na desni. — Veliki duhovnik zamišljen sedi na prestolu.)

I.

Jezusov glas (iz ozadja): Jaz sem Vstajenje in življenje.

Zbor (v ozadju): Jaz sem Vstajenje in življenje.

Jezusov glas: Kdor vame veruje, bo živel, čeprav bi umrl.

Zbor: Bo živel, čeprav bi umrl. (Vedno tiše): Živel... živel...

(Glasovi zamro. Veliki duhovnik je slišal samo mrmranje. Premor.)

II.

(Počasi se prikaže rezkuštrana smrt iz odprtega groba. V rokah ima Lazarjeve povoje.)

Smrt: Pokonci, smrt! Na lov! Pokonci! Kaj počneš v tem praznem grobu? Kdaj si nagrabila to lažljivo platno? Kdaj si odvila te smrdljive povoje? Ali so ti povoji, ki je ležal v njih Lazar in so prepojeni z njegovim vonjem, kaj drugačni kot otroške plenice? (Se dvigne na kolena):

Smrt, otročja si postala! Kdo ti bo odprl tvoje jalovo naročje? Ali misliš, da ljubiš tiste, ki pridejo živi do tvojih prsi?

(Vstane.)

Kraljestvo moje, kje si? Ne poznam več sveta. Izogibam se svojih domov in svojih vrtov. Moja kosa si ne upa več vanje. Ne upam si več postaviti svoje noge na rastlinsko bilko. Iz strahu, da se ne bi poteptana bilka prebudila bolj močna in polna življenja. In bi mi rekla: Smrti ni več... Smrt, nič več se te ne bojim. Nič ne moreš več zoper mene.

(Previdno stopa, pa se še opoteka):

Lazar! Lazar! (Prisluškuje.) V družbi Martine in Marije je in pije in sosedje so okrog njega... Diha in se smeje, kaže svoje roke in noge... Niti kapljice krvi ni več na njih, niti luskinice ni na koži, ki bi ne bila zaceljena in oživljena...

(Se umakne proti odprtemu grobu)

Ne preostane mi drugega, ko zaviti se v te mrtvaške povoje, zakriti obraz in zobne šrbine z mrtvaškim naličjem.

(V grobni odprtini):

O, Vsemogočni, odgovori! Kdo me je premagal? — Ali moram res sprejeti svoj poraz in se ponižati pred svojim zmagovalcem?

(Zagleda velikega duhovnika in se hitro bliža stopnišču v levem ozadju):

III.

Smrt: Kajfa! Izdajalec Kajfa! Ali me slišiš? — Konec je! Nič več se ti ni treba bati smrti.

Vel. duhovnik: Kdo si? — Kaj hočeš?

Smrt (stopi k njemu na vzvišen prostor): Konec je! Lazar je vstal iz groba. Po štirih dneh. — Glej te povoje...

Vel. duh. (vstane): Kdo? Lazar?

Smrt: Poglej povoje! Potipaj jih!

Vel. duh.: Izrodek mojega strahu si! Ne verjamem več v svoj strah.

Smrt: Ali ne veš, da je Lazar umrl?

Vel. duh.: Pravili so mi.

Smrt (se hitro umika s stegnjenimi rokami proti sredi odra): Kaj ne vidiš njegovega praznega groba?

Vel. duh. (mirno): So pač odnesli njegovo mrtvo truplo.

Smrt: Pojdi vendar v njegovo hišo. Lahko boš z njim jedel in pil.

Vel. duh.: Ne hodim v hiše grešnikov.

Smrt: Torej ne verjameš, da je živ?

Vel. duh.: Ne! Ne verjamem.

Smrt: Hočeš, da ti ga privedem sem? (Hoče oditi.) Vidim ga. Iz hiše prihaja. Čez dvorišče gre. (V tem hipu nastopi Lazar v ozadju. S sestrama je prišel od leve, lepo, a preprosto oblečen, močan in velik.)

IV.

Vel. duh.: L a z a r !

Smrt: Da, to je Lazar! Resnični Lazar! — Ne morem ga brez strahu pogledati. — Spregovori z njim. Poprašaj ga. Pa ne, da bi tudi ti trepetal?

Vel. duh.: Kaj govoriš! Živ veliki duhovnik božji se ne bo razgovarjal s smrtjo. Smrt ima v sebi skrivnosti, katerim ne morem do živega. In če je Lazar vstal iz groba, ga bom prisilil, da se vrne vanj. Toda to ni on. Lažeš mi!

Smrt: Če dvomiš, poslušaj in poglej! (Si prikrije obraz. Lazar prihaja v ospredje s sestrama. Smrt stopi proti njemu): O, Lazar, Lazar! Dovolj mi, da poklekнем predte! Kakšen čudež, Lazar! Kakšen dogodek! (Poklekne.)

Marta (stopi med Smrt in Lazarja): Tiho! Nič ne sme povedati moj brat.

Lazar: Nikomur ne dovolim, da bi predme pokleknoval. Kaj mi hočeš?

Smrt: Rada bi vedela... Rada bi se zahvalila.
Lazar: Ničesar ne vem takega, da bi ti ne vedela. Kdo sploh si?

Smrt: Uboga starka, suha kot kost. Toda tudi mene se je dotaknil Jezus. Ko me je s svojo senoco narahlo pobožal, sem se čisto spremenila in same sebe več ne poznam.

Marija: Če si prijateljica Jezusova, ohrani La-

zarjevo skrivnost zase. Učenik ima veliko sovražnikov, ki lahko naščuvajo proti njemu državo.

Smrt: Ne boj se. Nič ne bom povedala.

Marta: Niti velikemu duhovniku ne?

Smrt: Njemu pa še zlasti ne. Predobro poznam njegove misli. (Vsi štirje se umaknejo proti desni.)

Marija: Velikega duhovnika je zaslepil napuh.
Smrt: Ponižni moramo biti, vem, Marija. Blagor ponižnim.

Marta, Marija in Lazar: Blagor ponižnim!

Smrt: Povej, Lazar, kaj si videl onkraj groba?

Lazar: Saj nisem imel oči za gledanje. Smrt mi jih je zaprla.

Smrt: Kako se vendar človek počuti, ko je mrtev?

Premor.

(Lazar upira oči predse v daljavo in nekako išče besed, pa, jih ne najde. Sestri vpirata vanj oči in čakata, kaj bo odgovoril. Po premoru):

Marija: To nam more povedati le Bog. Tudi Marta je hotela vedeti. Pa je jasno, da najin brat ne bo nič več povedal.

Smrt: Kako pa je bilo, ko se mu je duša vrnila v telo? Ali si je vsega osvojila?

Marija: Vrnila mu je vse življenje.

Marta (kot odmev): Vse življenje...

Marija: V naše veliko veselje in tolažbo. To je bila volja Učenikova. Učenik naj bo blagoslovljen!

Lazar in Marta: Učenik naj bo blagoslovljen! (Se umaknejo v ozadje na desno.)

Jezusov glas: Jaz sem Vstajenje in Življenje. (Premor)

Smrt (vsa uničena in potrta): Tak je torej zdaj Lazar. Tisti Lazar, ki sem ga objela s svojimi rokami, položila v grob... bila ga je že sama kost... kapljice življenja ni bilo v njem. (Se obrne k vel. duhovniku): TAKA JE JEZUSOVA MOČ!

Vel duhovnik: Vsemogočni Bog, edini oblastnik življenja! Če taki, ki si jih ti sam zapisal v knjigo smrti, vstajajo iz svojega nič, kaj se bo zgodilo s svetimi skrivnostmi, ki si jih dal čuvati svojim duhovnikom? — Zato pravim in še rečem: Lazar je vstal, da nam oznani obsodbo nad Jezusom. Zdaj mora Jezus umreti, zakaj bolje je, da umrje en človek za rešitev vseh in za nedotakljivost postave. (Se obrne k smrti): Nič se ne boj, starka, dekla božja! Še preden bo minila Pasha, bo tvoj sovražnik izročén sodbi. To ti prisegam, oblast imam. (Smrt se ne gane. Premor.) Nisi tega vesela?

Smrt (čez trenutek): Videla sem ga iz oči v oči. Zadelá sva se s telesom ob telo...

Vel. duh.: Dobro! Ko bo obsojen, pribit z žebli na križ, zazidan v grob, ali se bojiš, da bo vstal od mrtvih, kot je vstal Lazar?

Smrt (zelo počasi, s poudarkom, proti gledalcem): Samo — enega — se bojim.

Vel. duh. Govori! Kaj je tisto?

Smrt: Da se bo — sam — obudil — od mrtvih...

Jezusov glas: Jaz sem Vstajenje in Življenje.

Zbor: Jaz sem Vstajenje in Življenje.

Jezusov glas: Kdor vame veruje... (glas zmre)

(Zastor.)

SKRIVNOSTI BOŽJE NARAVE...

U h o .

ZNANSTVENIKI SO ODKRILI, da je človekovo uho sestavljeno iz 24,000 živcev. Ti živci prenašajo zunanje vtise (zvoke) v možgane, da človek "sliši". Kako človekovi možgani sprejme sprejeme ušesnih živcev v "slišanje," nam noben znanstvenik ne more pojasniti.

Zvoki, ki jih sprejema človekovo uho iz zunanjega sveta, so zelo različni. Med bobnenjem in eviljenjem je velika razlika. Z drugo besedo: zvoki so "nizki" ali "visoki". Nižina in višina zvokov je razvrščena v oktave. "Oktave" poznamo najbolj pri petju.

Znanstveniki so dognali, da je v naravi najmanj 30 oktav zvokov. Toda človekovo uho jih more slišati samo — pet! Ostalih 25 oktav — kaj je z njimi? So ali tako nizke in globoke, ali pa tako visoke in tenke, da jih človek ne more slišati.

Sam ljubi Bog ve, čemu je ustvaril toliko oktav zvokov. Sam ljubi Bog tudi ve, kdo na vsem

svetu posluša tistih 25 oktav, ki jih človekovo uho ne more zajeti.

O k o .

Znanstveniki so dognali, da ima človekovo oko približno 75,000,000 paličic in stožcev, ki prenašajo skozi očesno odprtino v možgane svetlobne in barvne vtise v možgane. Kaj se dogaja v možganih, da človek "vidi" v naravi okoli sebe predmete in barve, nam noben znanstvenik ne more pojasniti.

Barve v naravi so silno različne in tudi barve delijo v "oktave", kakor delijo v "oktave" zvoke. In so dognali, da je v naravi barv za 400 oktav!

In — čudno! — človekovo oko more videti le — eno samo barvno oktavo! Čemu je ljubi Bog ustvaril poleg te edine oktave še 399 drugih, ki so človekovemu očesu nedostopne — kdo bi vedel povedati? In kdo bi vedel povedati, kdo na vsem svetu občuduje lepoto vseh našemu ušesu nedostopnih barv???

CHEMIST — PHARMACIST — LEKARNAR

Dr. M. Colja, Bogan Gate, N.S.W.

TEŽKO SE ČLOVEK PRIVADI NA TO čudno ime: Chemist. Po naše naj bi to pomenilo lekarnarja, v mednarodnem jeziku "pharmacista".

Ko sem prvič križaril po ulicah avstralskega mesta, sem nagonsko iskal nad trgovinami napis: pharmacist. Zaman! Ni ga bilo najti. Šele ko sem v izložbi zagledal poleg ogromne zbirke fotoaparatorov vseh vrst tudi neka zdravila, sem pomislil, da se v trgovini prodajajo tudi leki. Opogumil sem se in vstopil. Začel sem ogledovati vso čudno kramo, ki je dajala lokalno vse bolj videz fotoštudija kot tega, kar poznamo Slovenci pod imenom: apoteka ali lekarna. Odšel sem začuden in nepoučen.

Pozneje, ko sem že nekoliko bolje jecljal angleščino, mi je mlad kemist ob mojem novem obisku avstralske apoteke vso stvar prijazno razložil. Takole:

S pospešeno imigracijo v povojnem času je nastala večja potreba po fotografskem materialu in fotoštudijah, ker priseljenci zelo radi fotografirajo. Ker pa je manjkalo poklicnih fotografov, so lekarnarji prevzeli, oziroma asimilirali še ta ta poklice in ga dandanes kar zadovoljivo vršijo. Bavijo se z razvijanjem slik in prodajanjem fotografskega materiala.

V pogledu dobave zdravil se pa avstralske apoteke (chemisti) ne razlikujejo dosti od evropskih. V glavnem prodajajo že izgotovljene leke. Nekaj novega je pa v zadnjem času kemistom nadomada povečalo delokrog: zakon, ki je stopil v veljavo 1. marca 1960. Ta zakon določa, da se za vsa prosta zdravila, namenjena širši publiki, plača po 5/- za vsak recept, oziroma po 10/- za recept, ki predpisuje dvoje zdravil.

Ne bi mnogo vedel o tej novi postavi, če bi ne bil sam pooblaščen chemist (št. 808) za Bogan Gate in okolico. To se pravi, da lahko izdajam ista zdravila kot vsak drug chemist, pa jih tudi smem sam izdelovati — če to znam. Vendar se tega še nisem lotil, dajem pa izdelana zdravila bolnikom sam, namesto da bi jih pošiljal v lekarno. Vlada države NSW — verjetno tudi drugod — dovoljuje zdravnikom v osamljenih krajih, kjer ni dovolj prebivalstva za odpiranje posebnih lekarn, da se bavijo tudi z zdravili ali leki.

Kot je mnogim morda že znano, je v Avstraliji mnogo zdravil brezplačnih za vso publiko in to neglede na finančno stanje posameznikov. Milijo-

nar in siromak — oba dobita celo vrsto zdravil, včasih kar precej dragih, popolnoma zastoj. To so zlasti antibiotiki: terramycin, chloromycin itd. Tako zdaj, zlasti po 1. marcu 1960, v tej deželi lahko napišem bolnikom veliko več prostih zdravil kot sem mogel napraviti doma, kjer se hvalijo, da imajo poleg Rusije najbolje urejeno zdravstveno službo, ki pa vendar še danes ne izdaja brezplačnih zdravil n. pr. malim kmetom.

Avstralija je v tem pogledu kar predobra. Celo najbogatejši, kot sem že omenil, lahko dobe zdravila brezplačno. Osebnost imam o tem svoje misli in pomisleke. Toda Avstralec ti bo odgovoril: Tudi milijonar plačuje državi davek, pa še visokega, z isto pravico lahko zahteva od države zastojnska zdravila...

Kar se pa tiče tukajšnjih zdravil, imam vtis, da so avstralski zdravniki vse bolj navezani na avstralska in anglo-ameriška zdravila, kot na evropska. O zelo važnih švicarskih in nemških zdravilih imajo vsaj nekateri kaj malo pojma. Če pa jih poznajo, jih redko predpisujejo. Práv zaradi tega bi bilo priporočati novim naseljencem, ki se jim zdi, da imajo slabe izkušnje z avstralskimi zdravniki, da se obrnejo do kakega imigrantskega zdravnika. Nič rad nisem tega zapisal, ker utegne kdo reči: napravlja propagando zase... No, jaz sem dosti daleč od slovenskih centrov, povsod v večjih mestih pa imate po več takih zdravnikov raznih narodnosti. Ti poznajo iz svoje evropske prakse ondodna zdravila in jih radi predpišejo, čeprav so draga, ker pač uvožena, vendar večkrat tudi tu izredno učinkovita.

V naslednjem članku bom navedel še nekaj zanimivosti iz delokroga svoje zdravniške prakse v tej deželi.

V P R A Š A N J E

V zadnji številki so nam Rometovi iz Geelonga povedali, kje je "suha hosta draga." Suho smo našli, Hosto tudi — poiščite slike v tej številki — kdo bi nam mogel poslati kako sliko iz Drage? — Ur.

Z Vseh Vetrov

REKA JORDAN, ki nam je znana od zgodnje mladosti, je postala jabolko prepira med Judi in Arabci. Ob naroda sta prišla do spoznanja, da ogromna večina Jordanove vode gre v izgubo, ko bi pri modrem gospodarstvu lahko napajala tisoče in tisoče akrov puščave ter jo spremenila v rodovitno svet. Za kaj takega je seveda treba najprej denarja, da se morejo začeti primerna dela. Denar je ponudila Amerika že leta 1955. Ker Jordan ne teče samo skozi judovske pokrajine, ampak tudi skozi arabske — v poštev pride predvsem Sirija — je Amerika hotela, da bi Arabci z njenim denarjem izkoristili dve tretjini Jordanove vode, Judje pa eno tretjino. Izrael je prikal, Sirija je odkimala. Tako ni bilo iz tega nič. Izrael je šel na delo sam in koplje, koplje, koplje. Arabci pa nagajajo, kjer morejo. Imajo celo načrt, da bi Jordanove vode zadržali onkraj meje Palestine in jo speljali zgolj skozi arabske pokrajine. Če bodo Arabci uspeli, bo judovska država "Izraeli" strahotno udarjena. Vprašanje je, katera zunanja denarna sila bi hotela priskočiti Arabcem na pomoč, ker sami pač ne bodo zmogli financiranja. Ostali svet seveda opazuje trenja med Judi in Arabci z nemajhno skrbjo.

NA MADŽARSKEM so v zadnjih mesecih lanskega leta komunistične oblasti dale obesiti 150 mladih fantov, ki so bili obdolženi sodelovanja v revoluciji 1.1956. Zakaj šele tako pozno — po treh letih — bi se človek vprašal. Zakaj jih niso pobesili takoj po zatrti vstaji, ko so sovjetski tanki pomagali komunistom znova do oblasti? Odgovor na to vprašanje prihaja na dan brez sramu. Ob času vstaje so bili ti mladeniči komaj po 15 ali 16 let stari, pa je bilo treba počakati z obeshanjem, da so drug za drugim dosegli — 18. leto življenja! Ali si je mogoče misliti večjo mero maščevalnosti, kot jo predstavlja ta hladnokrvna krvolečnost komunističnih zveri?

MAZEROLE V BENEŠKI SLOVENIJI so majhna vasica nekako v sredi deželice. Nedavno se je v tej vasi dogodil grd zločin, da sta dva možka z žico obesila na drevo domačinko Pavlo Čenčič. Taki ni podobni zločini so v deželici med Slovenci zelo zelo redka stvar. Gotovo je vsak zločin vsega obžalovanja in obsodbe vreden. Prav tako je pa obsodbe vredna gonja, ki jo je dvignila italijanska javnost s časopisjem vred zoper Slovence, češ kakšni divjaki in zločinci so. Lahom odgovarja tržaška "Demokracija" in pravi: "Vrgli

so se na slovensko ljudstvo iz Mažerol in ga obsuli z vsemi ostudnimi pridevki, kot da bi se nikjer v Italiji ne dogajali taki in še hujši zločini. Čudno, res čudno: **Kadar naše ljudstvo terja svoje pravice, slovenski vrtec, slovensko šolo, slovenskega duhovnika, trdijo laiki listi, da Slovencev v Beneški Sloveniji ni!** Kar naenkrat pa vse kriči in vpije, da se Slovenci v Mažerolah med seboj zločinsko pobijajo in da živijo v ostudnih razmerah". — Le kje so se ti Slovenci kar čez noč vzeli, ko jih doslej Lahi v vsej Beneški Sloveniji niso videli...

ADLAI E. STEVENSON je zelo spoštovan Amerikanec. Je sicer že dvakrat propadel kot kandidat za predsednika, pa zato ni izgubil svoje veljave. Pred dvema leti je prepotoval Rusijo vse tja do kitajske meje. Nedavno je izšla knjiga, ki v njej opisuje, kaj je v Rusiji videl in slišal. Rusijo ima rad, komunizma ne mara in resno svari pred njim in njegovo nevarnostjo zahodni svet. Zanimivo pa je, da ob opazovanju odnosov med Sovjetijo in Kitajsko prihaja do zaključka: Ne bo dolgo, ko si bosta morali Rusija in Amerika podati roke, da se zavarujeta pred — Kitajsko! Ako ne, bo Kitajska prej ali slej obe požrla... Sicer pa ni ta reč zrasla zgolj v Stevensovi glavi. Tudi drugi opazovalci so mnenja, da je Kitajska silno nevarna Sovjetiji, za njo pa vsemu svetu. Celó vse Hruščeve napore, da bi pridobil prijatelje na zahodu vse tja do Amerike, pripisujejo dejstvu, ki ga dobro vidi: Kitajska raste Sovjetiji usodno čez glavo. To je gotovo zelo zanimiv razvoj svetovnega položaja.

V AVSTRIJI je manjšinsko vprašanje še vedno na dnevnem redu. Avstrijci so v škripcih. Pred vsem svetom obtožujejo Italijo zaradi zatiranja Nemcev v Tirolah, nje same pa pred vsem svetom obtožuje slovenska manjšina na Koroškem, da avstrijska vlada še vedno noče izvajati točke 7 iz državne pogodbe. Avstrijci so skušali zabrisati podobnost med obema vprašanjema, češ, v Tirolah so Nemci kompaktno naseljeni, na Koroškem pa Slovenci le po nekaterih vaseh, pomešani z Nemci. Narodni svet koroških Slovencev je to trditve temeljito ovrgel z dolgo spomenico, ki jo je predložil vladi na Dunaju, istočasno pa istotam pri tiskovni konferenci, ki so se je udeležili mnogi častnikarji iz inozemstva. Tako je zdaj svetovni tisk dobro poučen o dvoreznosti Avstrijcev in in v tem smislu tudi poroča. Tako postajajo koroški Slovenci — saj je že zadnji čas! — svetovno vprašanje.

“ POD BOŽJO MISLIJO SMO ”

OD KOD TRPLJENJE?

Zakon sveta je stalno spreminjanje, neprestan razvoj bitij. Ta čudovita pot navzgor pa skozi vse čase zahteva ogromno žrtev, neizmerno trpljenje.

Ležišča premoga ali petroleja pomenijo danes za narode veliko bogastvo. Toda ali pomislimo na to, da se moramo za ta zaklad v podzemlju zahvaliti strahotnim naravnim katastrofam v daljni preteklosti?

Občudujemo veličasten red in smotrnost v vesoljstvu, a nas vzemirjajo nekateri pojavi, o katerih mislimo, da motijo splošno skladnost. Ali ni tu tako kot pri glasbi, kjer se umetnik včasih poslužuje nesoglasij, da potem soglasje pride še bolj do izraza? Mi ne znamo ceniti zdravja, dokler ni smo okusili bolezni.

Morski viharji so potopili že marsikatero ladjo in uničili nešteto človeških življenj. Toda veter in plimanje, ki povzročata te nesreče, sta čudoviti zamisli modrega Stvarnika in nujno potrebna za čiščenje zraka in vode. Zakon o električni sili vžiga strele in povzroča požare — toda kaj bi mi danes počeli brez ognja in elektrike?

Zakon o težnosti sproža plazove, ruši jezove in povzroča strašne poplave, a vendar si ne moremo zamišljati življenja brez te lastnosti snovi.

Ali ste že razmišljali kdaj, kako je za življenje važno, da nas trpljenje opozarja na nevarnost? Ako bi otrok ne imel občutka za bolečino, bi se igral z lepimi plameni, dokler ne bi zoglelele njegove nežne ročice. Kdo bi si pravočasno zdravil zobe, ako bi ga bolečine ne opozorile, da nekaj ni v redu?

Organizem, ki ne pozna naporov, mučnega vežbanja in težkih borb, nima prave odpornosti in kmalu oslabi.

Vesoljstvo vladajo naravni zakoni. Človek te zakone vedno bolje spoznava ter jih obrača v svoj prid. Živimo v časih presenetljivih odkritij v znanosti in silnih napredkov v tehniki.

A človek se more zmotiti in naravni zakoni se tedaj z vso doslednostjo obrnejo proti njemu. Tehnična napaka zaradi inženirjeve pomote v računih ali zaradi površne delavčeve izdelave pri graditvi železobetonskega mostu, lokomotive,

aviona ali jezu more povzročiti nesrečo z usodnimi posledicami. Nepredvidnost more zakriviti eksplozijo v rudniku ali tovarni smodnika. Trenutna nepazljivost za volanom more težko prizadeti cele družine. Nezmernost v prehrani in pretiravanje pri delu moreta škoditi zdravju in voditi celo v smrt.

Širno je v resnici kraljestvo trpljenja. Saj je vsa zemeljska obla še najbolj podobna mučeniku, kemu obrazu, katerega namakajo bridke solze.

Človek se često pohujšuje zaradi tega stanja in zvrča odgovornost na Boga samega.

Kako smešen je zares človek!

Ali morda Bog zapoveduje in povzroča sovraštvo, sebičnost, lakomnost, krivičnost, okrutnost in poltenost?

Kdo je odgovoren za vojne, socialne in družinske tragedije?

Človek sam!

Ali niso siromaštvo, družabni neredi in včasih tudi bolezni posledica naše lakomnosti, hudobije in pokvarjenosti?

Bog ni dolžan čudežno preprečevati pogubne sadove naših grehov.

Človek sam je glavni, čeprav ne edini vzrok trpljenja.

“Naša Luč”.

SV. AVGUŠTIN PRAVI

“Nikar ne mislite, da so hudobneži na svetu kar tako in da Bog nima z njimi nič dobrega namena. Vsakega hudobneža Bog pusti živeti ali zato, da mu da čas za spreobrnjenje, ali pa zato, da se pravičnik ob njem vežba za višje krepostno izpolnjenje.”

TRPLJENJE IN SV. PISMO STARE ZAVEZE

Pereče vprašanje

MNOGO KNJIG SV. PISMA STAREGA TESTAMENTA se bavi s problemom trpljenja in ga skuša reševati. Vzemimo v roke zlasti Jobovo knjigo, številne psalme, Pridigarja, Knjigo modrosti in Sirahovo knjigo. Na dolgo in široko se vse te knjige bavijo s problemom (nezaslužnega) trpljenja prav podobno, kot nam je na kratko postavilo pred oči ta problem pismo našega "zbezanega vernika" v februarški številki MISLI.

Vse navedene knjige brez pridržka proslavljajo božjo modrost. Opisujejo jo z različnih vidikov in z velikim navdušenjem. Božja modrost je v vesoljstvu fizične narave čudovito razvidna. Psalmist vzklika:

"Kako mnogo je tvojih del, Gospod! Vse si z modrostjo naredil... po meri, številu in teži."

Izraelski misleci so videli sledove božje modrosti tudi v človeku, ki je — in ni — del fizične narave. Vsem ljudem je lasten notranji čut za moralni red. Vsi razlikujejo med tem, kar je prav, in med tem, kar ni prav. Torej med dobrim in slabim ali zlom. To razlikovanje je v vesti vsakega normalnega človeka. Pisatelji svetopisemskih knjig so posebno razločno videli sledove božje modrosti v življenju narodov.

"Modrost vlada v vsakem ljudstvu in vsakem narodu".

"V rokah božjih je življenje vseh bitij in duh vsakega človeškega telesa".

Zlasti so čudovita dela božje modrosti v zgodovini izraelskega naroda. Razločne sledove je pustila prav posebno v Mojzesovi postavi.

Nekaj pa ni v redu

Vendar so pisatelji stare zaveze svetih knjig zelo dobro čutili in videli, da v človeku "nekaj ni v redu".

Stari Izraelci so imeli o človeku zelo vzvišene pojme.

"Naredil si ga malo nižjega od angelov, s slavo in častjo si ga ovenčal; dal si mu oblast nad delom svojih rok, vse si podvrnil njegovim nogam."

Tako pravi psalmist.

Izraelcu ni prišlo na misel, da bi po zgledu nekaterih poganskih narodov človeka enačil z živalmi. Kljub temu je dobro poznal in se zavedal temnih strani v človekovi naravi.

"Glej, s krivdo sem bil rojen in z grehom me je spočela moja mati".

Da, človek je grešno bitje, pa je tudi trpeče bitje. To je lahko opazovati na vseh koncih in krajih.

Misli, May 1960

In tu se začne za izraelskega misleca trnjeva pot. Kako trnjeva je bila, nam je razvidno iz pre mnogih poglavij starega testamenta. Kako se sklada z božjo modrostjo, da vzdržuje v fizični naravi tak čudovit red, v človeštvu pa dopušča strašen kaos greha in trpljenja?

Gotovo, že na prvih straneh prve Mojzesove knjige je najti pojasnilo:

"Le od sadu drevesa, ki je sredi raja, je rekel Bog: Od tega ne jejta, tudi ne dotikajta se ga ne, da ne umrjeta."

In sta vendar jedla. Storila sta prav tisto, česar bi ne bila smela. Trpljenje je torej kazen za greh.

Človek ima svobodno voljo. Tudi prva človeka sta bila narejena "malo nižja od angelov". Zato je bil tudi njun padec "malo manjši" od padca zavrženih angelov.

To je bilo Izraelcem dobro znano in vsaj do neke meje razumljivo. Vendar ne prav lahko. Zlasti zato ne, ker je Bog ob sklepanju zaveze med seboj in Izraelci zagotavljal:

"Če boste obveznosti zaveze zvesto vršili, se vam bo dobro godilo. Če ne, boste trpeli."

To so besede pravičnosti. In so Izraelci uvideli: Božja modrost in božja pravičnost sta eno. Bog je neskončno moder, o tem Izraelci niso nič dvomili. Toda če je tudi neskončno pravičen, zakaj dopušča, da v izvoljenem ljudstvu grešnik in brezbožnik ne kaznovan nadaljuje s svojimi grdobijami, mnogi pravični, ki na vse načine skušajo Bogu prav služiti, pa trpe pod grehi in hudobijami brezbožnikov?

Še več! Zakaj Bog dopušča, da poganski narodi tepejo izvoljeno ljudstvo bolj kot po človeški uvidevnosti ta narod zasluži?

To so bila težka in pereča vprašanja v Izraelu. Njihovi misleci, verniki in bogoslovci, so se stoletja brez pravega uspeha z njimi borili. To je jasno razvidno iz njihovih spisov. Je pa še prav poseben razlog, zakaj niso mogli najti vsaj približno zadovoljivega odgovora — še veliko manj kot ga moremo najti mi v novi zavezi.

Kaj prinese smrt?

Kaj je tisti posebni razlog? Za večino naših bralcev bo to nekaj povsem novega. Razlog je pa ta:

Ljudem stare zaveze Bog skoraj do zadnjega ni razodel, kaj človeka čaka po smrti. O plačilu in kazni po smrti skoraj niso imeli pojma. O živ-

(Konec str. 154)

TONČEK IZ POTOKA

Povest
Spisal p. Bazilij

SEM FANT OD FARE K' MAM HLAČE NOVE...

“Navadno rastejo otroci kot konoplja, naša najmlajša pa se nikakor ne potegneta,” se je smejal Pintarčkov oče.

Res! Dečko ni pustil za seboj dvojčice, ona pa njega ne. S šestimi leti sta še vedno nosila krilci, ki ju je prinesel sveti Miklazž pred dvema letoma. Sicer sta bili že malo kratki, a vendar.

Živahna pa kar se da! Ves Potok ju je bil poln. In pred njima ni bila nobena reč varna. Tončka je včasih zagrabila tudi dolenska trma, katero mu je hotela mati s palico zbiti iz glave. Pomagalo je, a dosti ne. Kaj hočeš! “Dolenjec je, kakor oče!” se je smejal potoški mlinar.

Zlasti takrat je v njem vzklopela ihta, če ga je razjedala nevoščljivost. In to ni bilo redko. Najmanj pa se je mogel zadržati tistikrat, kadar se je Nežika pobahala: “Jaz sem pa kavico pila!..”

A tako!

Da včasih res v veži diši po kavi, to je fant vedel. Mati jo je od časa do časa skuhala, ker ji je prijala za srce. Tudi oče jo je imel rad. Toda otrokom je niso nikoli dali.

“Za otroke je mleko,” so rekli mati. Seveda! Ta priliznjena Neža! Je že toliko časa sitnarila in prosila, da jo je dobila!..

Ko se mu je sestra ponovno pobahala, da je pila “kavico v mleku”, je bilo Tončku dovolj.

“Bo treba drugič malo popaziti,” je sklenil.

Nekoč je zopet zadišalo po veži. Mmmm, kako omamljivo! Prav gotovo je zopet kava v zelenem loncu v peči..

Tonček je bil koj na pragu. Stal je za podbojem in prisluškoval. Jasno, sestra se že smoli okrog ognjišča! Že sliši njen priliznjeni glasek. Kako pobožno zna prositi za mleko! Ko pa je dekletce dobilo od mame skodelo mleka, je še bolj priliznjeno prosilo: “Mama, še malo kavice notri!..”

Tonček je vihrovo pomolil svojo zmršeno glavo izza podboja. Vidiš Nežo! Mati so že segli z zajemalko v lonec kave in ji prilili. Res komaj toliko, da je mleko za spoznanje otemnelo in je odgnala sitnega otroka izpred nog. Vendar je bilo za ljubosumnega. Tončka dovolj.

“Le čakaj, lizunka!”

Mama je odšla v hišo, Nežika pa se je spom-

nila še na kruh in je romala za njo, da bi jo nadlegovala z novo prošnjo. Skodelo je pustila na ognjišču.

Tonček je bil koj pri njej. Bojni načrt je že dolgo kuhal v svoji nevoščljivi glavi. Takoj je stal na klopi. Z roko je segel globoko v leseno solnico. Zagrabil je polno pest soli, da ga je zaskelelo v rani, ki mu jo je na dlani prejšnji dan zarezal pipec. Pa nič ne de! Da bo le Nežina priliznjenost kaznovana! — In njegova nevoščljivost sita..

Skočil je s klopi. Že je bil pri skodelici. “Tu imaš!”

Vso pest je stresel v “kavico”, potem pa je brz odkuril skozi zadnja vrata.

Nežika se mu tistikrat ni pobahala, da je zopet pila kavo. Kajti komaj je napravila prvi požirek, so se ji nakremžila usta. Že itak kisli obrazek pa se ji je raztegnil kot tistikrat, ko je ugledala svojega izdolbljenega Miklavža..

“Ho, ho! Zdaj imaš, kavico!..” je ji je na tihem smejal bratec. Mama ga je sicer poučila, da nevoščljivost ni lepa lastnost, Nežika pa le ni dobila nikdar več priboljška v mleko.

★

Ko je šlo tisto poletje h koncu, je oče nekega dne dejal: “Zdaj je dovolj krilca, Tonček! Sicer si še majhen, vendar boš dobil hlače!”

Aha! To pa to! Ko bi že znal pisati, bi v koledarju z debelimi črkami napisal: PRVE HLAČE!... Tako pa si je zabeležil važno življenjsko prelomnico le v svoji nagajivi buči.

Hlače, prve hlače!..

Mati je vzela dobršen kos grobega, hodnega platna in pričela z delom. Tonček pa vedno okrog nje. Na vse je pozabil. Celo maček je imel pred njim nekaj časa mir.

“Mama, kdaj boste gotovi?”

“Kmalu.”

“Kdaj kmalu?” je sitnaril.

“Ko boš šel spat in boš zopet vstal,” mu je pojasnila.

Aha! Še spat enkrat pojde. Potem ne bo več otrok, ampak pravi dečko. Kakor Janez. Neža naj pa kar vse življenje ostane v krilu, ko je emri kava, da se Bog usmili!

Drugi dan so bile hlače gotove. S kakšnim veseljem je zlezal Tonček v široke hlačnice, ki so kar mahedrale okrog suhih nog. Na kmetih mislijo naprej: platno — čeprav domače — ni zastoj, otroci pa vendar rastejo. Kaj naj jim mati vsaki dve leti šiva novo obleko? — No, pri Tončku so se vsi skupaj malo zmotili, saj bi jih lahko nosil dolgih šest let...

Hlače! Juhej!...

Tonček se ni mogel nagledati svoje nove obleke. Prav zares je že fant. Od fare! Celo ata so mu rekli, da bo kmalu posekal Janeza, če bo tako možato hlačal okrog. Še Nežika je bila pomorna na svojega bratca.

In kar se je zdelo Tončku najbolj imenitno, sta bila žepa. Velika in prostorna, da bi mogel vtakniti vanju deset svojih pesti, ne le dve. Torej je mogel dati v en sam žep dobršen kos kruha ter ga kosoma nositi v usta. Seveda kmalu v žepih ni bilo dovolj prostora za kruh, saj so vanje že prve dni zašli vsi mogoči zarjaveli žebliji, ki jih je pobral v mlinu ali pa v očetovi delavnici. Mati mu je nekaj večerov pometala zaklad iz hlač, a je lastnik drugo jutro jokal kot za stavo. Zvečer pa sta bili malhi zopet polni stare šare, med katerimi seveda ni manjkalo frnik, ki so bile Janezovo delo in žgane v domači peči. Bog si ga vedi, za kaj jih je zamenjal z bratom. Tudi Nežiko je pošteno obral za njen del.

Tonček je torej postal fant od fare. Postavljal se je s svojimi platnenimi hlačami kot petelinček na gnoju. Le poglej ga! Ono dopoldne se je spravil prav k potoku. Zakaj pa ne bi enkrat svoji nevoščljivi sestri Neži pokazal, kako zna loviti ravnotežje? Že se je spravil na mostič: prav na rob je stopil in razprostri roke potem pa moško korčal od enega konca do drugega. Kako je to imenitno, če je na eni strani tik pod teboj voda...

"Tone, koj od vode! Bom mamu poklicala," je zagrozila Nežika.

Ha, ha! Le kaj mi more! Nevoščljiva je, ker ona ne bi napravila niti koraka... Goska! Zdaj bo nalašč stopil še bolj na rob!

"Kar tuli! Ali pa še ti poskusi, če si upaš!" je odgovoril Tonček.

Hotel je svoji sestrici pokazati jezik, pa mu je tisti trenutek zmanjkalo tal pod desnim podplatom. Zakrnil je z rokami in že je čofnilo v peneci se potok...

Tonček se je zagrabil z rokami za rob mostiča in obvisel na njem. Sicer voda ni bila preveč globoka, vendar je pritlikavemu fantu prav gotovo segala čez glavo. Saj je poskušal priti z nogami do tal, pa je mu voda že silila v usta. Moral

se je še krčeviteje zagrabit za rob. Presneta smola...

Neža pa je stala pred njim na mostiču in se na vse grlo smejala. Kako mu privoščiči, namesto da bi mu pomagala iz vode! Grdoba!

Vse bi še šlo, ko bi ne imel Tonček nesrečnih platnenih hlač, ki so se napile vode, da se Bog usmili. Breme je postajalo vedno težje. Poleg tega so bili tudi žepi sami precej obteženi z vsem mogočim železnim zakladom. Navsezadnje mu bodo zares odpovedale roke in bo šel dobesedno "po vodi"...

"Tak pomagaj mi vendar!" je končno Tonček le izdaval. Drugikrat bi ne prosil pomoči, za vse na svetu ne. Zdaj pa mu ne pomaga nobeno mazilo. Vedno globlje ga vlečejo hlače.

Neža se je smejala na mostu kot pečen maček...

"Le čakaj, ko pridem ven!" je v njem kljub mrzli kopeli vrela jeza. Toda zadnjo besedo je komaj izgovoril, ker mu je pljusnila voda v usta. Brrr!...

Na srečo je prišel iz hleva hlapec Martinek in rešil Tončka iz potoka. Tako se mu je smejal, da je še Nežiki znova podžgal smeh. Mokrega Tončka je prijel na hrbtu za naramnice in ga kot mladega mucka nesel v vežo materi. Vse je teklo od njega.

"Mati, Tončka sem dobil v potoku. Plaval je kot žaba."

Uboga Marijana! Saj še do besede ni mogla od začudenja. Hlapec pa je stopil v sobo. Zlezal je na klop ter položil mokrega dečka na peč, od koder je kmalu začelo curljati po lončnicah in se je luža na podu večala z vsakim trenutkom. Kdo bi si mislil, da drže hlače toliko vode!

Potem je prišla mati: "Vidiš, ko sem te svarila pred potokom! Kdor ne uboga, ga tepe na dloga!"

Tonček pa v vek.

"Ko je bilo tako lepo..."

"Mokro pa tudi, mokro, kaj?" se je smejal Martinek.

In zdaj? Tonček je vedel samo eno: v krilce nič več! Naka! Pa četudi samo za eno uro, da se hlače posuše. Krilcu je dal slovo in če se vsi postavijo na glavo ter jim pridejo na pomagaj vsi svetniki iz pisanih slik pod stropom... Je rajši v mokrih hlačah, četudi bi se morale na njem posušiti.

V hiši se je medtem zbrala vsa Pintarčkova družina, da vidi, "kako se je mali skopal"...

Končno je dečka iz zadrege rešil oče. Prinesel mu je svoje ponošene hlače, ki so ležale ne-

kje v omari in jih že dolgo niti za vsak dan ni več oblekel.

"Tu imaš, Tonček, če res nočeš več v koflce! Malo prevelike bodo, pa saj si že fant od fare! Če nisi, pa še boš..."

Da, le ata razumejo in vedo, kaj je fantovska čast! Ne pa tistile Martinek — oslinek, ki se mu smeje izza mize, kot bi orehe stresal. Ali pa Janez, ki je tudi prišel s svojim modrim predpasnikom.

Tonček je kar izginil v atovih hlačah. Vsa soba je prasnila v smeh. Še oče je rajši pogledal skozi okno kot pa malčka, ki je kupal iz hlačnic.

"Pas lahko kar nad glavo zadrgeš," se je tolkel ob kolena hlapec.

"Poglej, Tone, saj si se zmotil! Nogo si vtaknil v žep, namesto v hlačnico," je nagajal Janez svojemu bratu, ki je v očetovih hlačah obsedel na zapečku kot kupček nesreče. Kakor bi se vse zarotilo proti njemu! Uh, da le morejo biti taki!

Vse bi pometal v mrzlo vodo, da bi bili mokri kot cucky, potem bi dali menda mir... Ali pa bi umrl! Potem bi vsi planili v jok, da bi se hiša tresla. To bi se jim smejal iz nebes!...

"No, zdaj je dovolj!" je zato oče napravil konec in udaril na drugo struno: "Pozimi si je pa Martinek hladil prevroč kri v potoku..."

"Ho, ho ho! Saj res!" se je spomnil Tonček in takoj pozabil na svojo nesrečo. Smejali so se tudi ostali, Janez pa je skočil na sredo hiše ter pokazal, kako je hlapec tistikrat obsedel med ledom.

"Stare pogrevate, ko novih ne veste," je dejal hlapec, ko ni vedel drugega reči. Potem je vstal ves rdeč izza mize ter se odpravil iz hiše. Hvala Bogu, za njim je odšel tudi Janez, dekleta pa so utihnile. Nevihta je bila mimo in Tonček je hvaležno pogledal očeta...

(Dalje.)

TRI IZJAVE O KARDINALU STEPINCU

"DEMOKRACIJA", slovenski dvotednik v Trstu, je v svoji številki 15. februarja 1960 med drugim zapisala:

"Značajni, neupogljivi možje, posebno še na vplivnih javnih mestih, so vsem diktaturam trn v peti. Titovska diktatura dr. Stepinca ni mogla upogniti s prigovarjanjem in podkupovanjem, kar se ji je pri mnogih osebnostih posrečilo. Zato se je tudi v njegovem primeru poslužila sodne burke. S ponarejenimi in izmišljenimi oznovskimi obtožbami, ki jih je vse po vrsti razveljavila obsirna, strokovnjaška in nepristranska literatura svobodnega sveta, so ga komunistični maščevalci 1.1946 obsodili na 16 let strogega zapora — pod obtožbo sodelovanja z nacisti. Prav v tej 'obsodbi' so se komunistični lakaji izkazali kot vredni učenci Stalinove azijske pokvarjenosti".

"Po nacifašističnem napadu in pod krvavim Paveličevim režimom si je nadškof Stepinac na vso moč prizadeval, da nudi svojo moralno in tvorno pomoč trpinčenemu ljudstvu. Z nastopom komunizma je nadškof s tem delom nadaljeval. Komunistična 'vistosmerjenost' je pa pri nadškofu nalletela na odpor — in ker ni šlo zlepa, bo moralo iti zgrda. Dne 18. sept. 1946 so nadškofa aretirali in obsodili".

"NAŠ TEDNIK — KRONIKA", slovenski tednik v Celovcu, je v svoji številki dne 18. jan. zapisal.

"Letā 1941, ko je 'poglavnik'... stopil v srbor... ga je po starem ceremonialu čakal tam zagrebški nadškof dr. Stepinac. Z lista, ki ga je držal v rokah, mu je prebral ta pozdrav:

"Država, ki hoče imeti bodočnost, mora spoštovati božje zakone. Življenje in dostojanstvo človeka sta nedotakljiva. Vsako zapostavljanje zaradi rase in vsako preganjanje državljanov mora primesti nesrečo nad ljudstvo in državo. Samo ljubezen do bližnjega prinaša blagoslov."

"Pavelič je pri tem ves poblede od jeze, kajti moral je slišati pred vsem ljudstvom, ki se je zbralo na trgu, uničujočo obsodbo svojega dela, kajti preganjal je Jude zaradi rase, Srbe zaradi vere in narodnosti. In Stepinac, primas Hrvaške, mu je to zabrusil v obraz. Pravijo, da se je takrat 'poglavnik, na višku svoje kratkotrajne oblasti, že oziral po svojih oborožencih, da jim ukaže škofa prijeti, toda zbal se je njegovega odločnega pogleda in množice, za katero je vedel, da je vdana škofu."

"MLADIKA", mesečna revija v Trstu, je zapisala o kardinalu Stepincu med drugim:

"Po vojni so ga (komunisti) pustili leto dni pri miru in se z vsemi silami potegovali za njegovo sodelovanje. Že to dejstvo samo izpodbija vse njihove poznejše krive obtožbe."

Izpod Triglava

KAKO JE V DOMOVINI NA KMETIH?

N.R. — N.S.W.

**KOT ZVEST NAROČNIK "MISLI" IN REDEN
BRALEC** bi rad napisal nekaj vrstic, kako je doma
na kmetih. Morda bo koga zanimalo.

Pred meseci sem dobil od nečaka v domovini
prošnjo, naj mu pošljem najmanj 50 funtov av-
stralskega denarja, da bo mogel plačati davke.
Med drugim sem v pismu bral:

"Zdaj pri nas obdelujemo kmetije s stroji.
Brez tega ne gre več, ker je predvojni način ob-
delovanja kmetij iz mode. Nekaj strojev sem si
nabavil, treba je pa plačevati tako velike davke,
da nimam kje jemati denarja. Na vsake tri me-
sece dobim poziv za davke, pa vsak kvartal pri-
nese višjo številko. Stric, usmilite se me, da bom
mogel obdržati posestvo, ki je bilo nekoč tudi Vaš
dom."

Nič dobre volje nisem bil, ko sem pismo pre-
bral. Stisnik sem ga v žep in premišljal, kaj naj
storim.

Zvečer sem srečal rojaka, ki je dosti mlajši
od mene, pa prav blizu skupaj sva doma. Povedal
mi je, da je pravkar prebral pismo od brata. Na
mojo besedo, da me zanima, mi je dal pismo pre-
brati. Med drugim sem bral:

"Veš, dragi brat, pri nas je zdaj vse druga-
če. Ne garamo več toliko kot nekaj. V nekaj le-
tih po Tvojem odhodu se je vse spremenilo, vsako
leto mnogo na bolje. Sam veš, kako smo včasih
garali na polju od zore do poznega mraka. Zdaj
mi vse obdela zadruga s stroji v nekaj urah, po-
tem sem prost in brez skrbi stopim v gostilno na
polje in se počutim kot ptič na polju. Če bi imel
kaj več cvenka, bi si lahko privoščil gostilno vsaj
vsaki drugi dan".

Debelo sem gledal v te vrstice in povedal ro-
jaku, kakšno pismo sem pa jaz dobil. Čudno me
je gledal in zmigaval z rameni. Tako tudi jaz. Kdo
naj razume, zakaj sta dva tako različno pisala?

Hitel sem domov in napisal nečaku dolgo pis-
mo. Naročil sem mu, naj mi razloži, zakaj se je
on tako pritožil, njegov sosed pa tako pohvalil.
Težko sem pričakoval odgovora, končno sem ga
dobil. Nečak mi piše:

Misli, May 1960

"Našim komunistom se je ponesrečil prvi po-
skus, da spravijo kmete v kolhoze. Saj se spomin-
jate, stric, koliko je bilo upora med kmeti, pa so
končno komunisti odnehali. Nič več niso silili kme-
ta v komunske zadruge, vsak je lahko tudi izstopil,
če je hotel. Toda v resnici komunisti niso
opustili svoje zamisli, samo drugačno pot so ubra-
li. Bolj po ovinkih, bi se reklo. Prvo je, da se
kmečko delo modernizira, to se pravi, obdelovan-
je kmetij s stroji. Komunistične zadruge nabav-
ljajo stroje za vso okolico, pa so seveda stroji last
države. Zadruge ne plačujejo nič davka državi.
Kmet plača od uporabe združnega stroja v pri-
delkih, pa mu obdelajo. Na videz se to prav lepo
sliši, ampak tisti, ki je svojemu bratu v Avstra-
lijo hvalil to uredbo, ni pomislil, kako je že postal
s svojo kmetijo vred last države in izgubil vso
samostojnost. Z zadrugo se mora natančno dogo-
voriti, kaj bo sejal in sadil, pa kje in koliko. Lah-
ko gre pit svoj polič, nič ne rečem, pri tem pa ne
pomisli, da je prav za prav že suženj in bo še
zmerom večji, če pojde tako naprej. Ker je vse
to šele pričetek, lahko gre pit in si vzame prost
čas. Ko se bo stvar vse bolj razvila, bo tudi pri
nas tako kot je že na Kitajskem — še hrana in
pijača je ljudem "dar države".

Ker je to šele pričetek, si kmet lahko nabavi
lastne stroje in skuša ostati neodvisen od komu-
ne. Ampak država mu potem naloži strašne davke
na vse, kar ima. Naj bo traktor, voz, konj, vol,
kombajn ali karkoli, davek, davek! Če je kmet
dovolj srečen, da enkrat plača predpisano vsoto,
bo za prihodnji kvartal dobil večje številke in po-
tem spet večje, tako dolgo, da ga bodo zadušili in
mu bodo vzeli stroje, ko ne bo mogel plačati. Ta-
ko bo prisiljen, da se bo podvrgel zahtevam drža-
ve. In to je namen, ki ga javno ne povedo. Go-
vorijo o "kooperaciji" — nekdanji izrazi kolhoz
ali "koza", kot so ljudje rekli, so preveč osovra-
ženi. Je pa kooperacija samo druga beseda za isto
stvar. Kdor to uredbo hvali, je ali neumen ali pa
s komunisti drži. Tudi takih je nekaj med našimi
kmeti, pa se jim bodo prepozno oči odprle.

Naj še povem, stric, da sem si to pismo upal
tako napisati, ker imam zanesljivega človeka, da
bo oddal na pošto, ko bo onkraj meje..."

MAJSKA ZABAVA SLOVENSKE K A R I T A S
V CERKVENI DVORANI V PADDINGTONU V

SOBOTO 21. MAJA —

glej oglas na 4. strani ovitka.

TRI SMRTNE ŽRTVE AVTOMOBILA V N.S.W.

Janez Kavčič

Bil je samec, 20 let star, dve leti in pol v Avstraliji, doma z Ivanjskega vrha pri Radgoni. Nazadnje je delal v Wollongongu, pa je prišel v Sydney k prijatelju Tonetu Tivadarju, da si poišče drugo zaposlitev. S Tonetovim motornim kolesom sta jo mahnila na obisk k Draščkovima v Jerilderie, NSW. Tik pred Waggo ju je zadel nepreviden voznik avtomobila, Jugoslovan, pa ne Slovenec. Tone je, ostal skoraj nepoškodovan, Janez je dobil hude poškodbe in se ni več zbudil iz nezavesti. Odpeljali so ga v Base Hospital, Wagga, kjer je dva dni pozneje, 7. aprila, podlegel poškodbam. Pokopali so ga v Waggi dne 11. aprila. Bog mu daj večni mir. Staršem, bratom in sestram doma iskreno sožalje!

Anton Šega

Živel je v Wollongongu, samec. Žal, obljubljenih podrobnih podatkov nismo prejeli. Ponesrečil se je, ko ga je pri vožnji s kolesom zadel tuj avtomobil. Pogrebne obrede je opravil slovenski duhovnik iz Sydneya v stolni cerkvi dne 6. aprila ob precejšnji udeležbi Antonovih prijateljev in znancev. Rajnemu naj sveti večna luč!

Vinko Lavrič

Bil je samec, 33 let star, nadavno si je kupil hišo v Sydneyu. Doma je bil v Starem trgu pri Ložu (vas Kozaršče) iz zelo znane Lavričeve družine. Stric z istim imenom je duhovnik. Naš Vinko je bil v Avstraliji nekako 5 let, delaven in varčen. Zdaj je bil zaposlen v Liverpoolu, sydneyjskem predmestju. V četrtek 14. aprila se je njegov sodelavec ponesrečil v tovarni, odpeljali so ga v bolnico in naprosili Vinka, da ga spremlja in zanj tolmači. Nekje pri Fairfieldu ju je zadel nepreviden avtomobilist in Vinko je dobil smrtno poškodbo. Umrl je v bolnici v Liverpoolu in bil tam pokopan dne 19. aprila. Blag mu spomin, njegovi materi ter bratom in sestram v domovini iskreno sožalje!

MAJSKI ROMARSKI SHOD V LEICHHARDTU

v nedeljo 29. maja — glej oglas na strani 155.

GOSPODARSKI PROBLEMI AVSTRALIJE

Marijan Oppelt

ČUDOVIT RAZVOJ V VSEH PLASTEH avstralskega življenja v zadnjem desetletju je presenetil marsikoga in v delni meri same Avstralce. Kdor je poznal predvojno Avstralijo in se sedaj spet vrnil v deželo na obisk, je prav gotovo začuden zrl okoli sebe.

Res se je Avstralija v zadnjem desetletju v marsičem spremenila. Ne namo v tem, da stojijo nove stavbe tam, kjer je bil prej morda le travnik — ampak spremenila se je tudi v sestavi prebivalstva ter v delni meri tudi v navadah. Najbolj značilno pa je, da je mlada dežela pokazala, da — čeprav je izolirana, daleč proč od Evrope — si zna sama pomagati gospodarsko in v odnosih do drugih narodov.

Ob koncu druge svetovne vojne so Avstralci ugotovili dvoje:

1) da velike razdalje ločijo Avstralijo od prvotne domovine — Anglije, katera v stiski ne bo mogla več Avstraliji uspešno pomagati;

2) da za bodočnost Avstralije je nujno potrebno utrditi njeno gospodarstvo, n. pr. razviti težko in lahko industrijo. Ni mogoče namreč pričakovati, da bo vsa ekonomija v nedogled slonela na izvozu volne.

Če je torej nujno Avstralijo gospodarsko in politično utrditi, jo je treba primerno naseliti. Tako se je v povojnem času začel imigracijski program, ki je v tem zadnjem desetletju igral veliko vlogo.

Lani je n. pr. Avstralija proizvedla 50% več blaga kot v letu 1949. Prebivalstvo se je v tem času (1948 — 1959) povečalo za 25%; ta prirastek je pripisati enako emigrantom kot naravnemu prirastku. Vredno je podčrtati, da je avstralski naravni prirastek v zadnjih letih eden najvišjih na svetu. Manufaktura se je še posebno razvila. Gradnja stanovanjskih hiš se je v tem obdobju povečala za 40%.

Ekonomska rast je bila povsem stalna in prav ta stalnost je eden najzanimivejših pojavov sedanje avstralske ekonomije. Tudi popolna zaposlenost delavne sile — izvzemši leta 1952 — dokazuje, kako se je v Avstraliji v zadnjem desetletju gradilo. Ni mogoče tajiti, da obstajajo tudi nevarnosti, n. pr. inflacija cen in pa preglavice pri plačilu (v tuji valuti) za uvoženo blago, katero je pa spet prepotrebno za gradnjo novih industrij.

Strokovnjaki so preračunali, da se je prebi-

valstvo v zadnjih desetih letih večalo za 2.4% letno, medtem se je delovna sila večala za 1.8% letno. Vedeti pa moramo, da se bo v bodoče to razmerje precej spremenilo. V naslednjih desetih letih se bo prebivalstvo povečalo za 25% medtem ko je pričakovati, da se bo delovna sila povečala za celih 35%. Razlika je v tem: do sedaj je odstotek delovne sile (ljudi, ki iščejo delo) bil nižji od prirastka prebivalstva in je bilo dokaj lahko (tudi za to, ker se je industrija razširjala) najti zaposlenje. Ko pa bo odstotek delovne sile večji od prirastka prebivalstva, takrat bo nastal problem, ki ga že sedaj predvidevajo. — Kmalu bodo namreč dorasli otroci, ki so se rodili v povojnih letih, ko so v Avstraliji beležili še posebno velik odstotek rojstev. Ti mladeniči bodo iskali službe in za te kot za ostale, bo treba najti primerno zaposlitev. V preteklosti se je delovna sila večala za približno 60.000 oseb letno. Leta 1970 bo verjetno 120.000 ljudi iskalo delo.

Rešitev tega problema je prav v industrializaciji dežele, ki je sedaj v teku in ki bi morala roditi sadove prav takrat, ko bo ta problem nastal. Avstralska industrija, težka in lahka, bi morala takrat biti že tako močna, da bo nudila zaposlenje tem novim močem in emigrantom. Ta ogromna delovna sila bo pa proizvajala več blaga, kot bo potrebnja. Za to blago bo treba najti odjemalce. To je lahko, bo kdo rekel, saj severno od Avstralije živijo milijoni in milijoni ljudi, kamor se bodo avstralski izdelki lahko izvažali! To so trgi, ki so še popolnoma neizčrpani!

— To je po eni strani res. Ne smemo pa pozabiti: če bo Avstralija hotela takrat prodreti na teh trgih, bodo morale cene njenih izdelkov biti konkurenčne, da bodo tako pobile vse druge tekmece. Vprašati se moramo: ali bo Avstralija mogla tekmovati na azijskih trgih s ceneni izdelki in istočasno dobro plačevati svojega delavca?

Rešitev je samo ena in ta se da prikazati v obliki preproste enačbe: modernizacija naprav — izboljšanje tehnološkega procesa — povečanje proizvodnje (in kar je važno — proizvodnje, ki lahko konkurira po ceni z vsakomer.)

Če pogledamo nazaj, bomo spoznali: kar je bilo v Avstraliji storjenega v nekaj letih, ni samo čudovito, ampak bo prav gotovo pomirilo najhujšega pesimista.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

TVOJ MAJNIK

Marija, tvoj majnik
smehlja se z ravni,
povija ti vence,
ti pesmi drobi.

Jaz tudi poklanjam
ti majniški dar,
cvetice dehteče
za sveti oltar.

Marija, glej v cvetkah
je moja skrivnost:
tu duši si moji
najslajša sladkost.

Da zame najlepša,
najdražja si ti,
da zate v ljubezni
srce mi gori.

B O G P O M A G A J

NEKDAJ JE BILO NA SVETU ZELO HUDO.
Ljudje so padali v smrt kakor muhe. Če je kdo
trikrat zaporedoma kihnil, je takoj umrl.

V tistem času je živela pridna deklica. Očeta
ni imela več. Zelo je pa ljubila svojo mamico, ki
je še živela. Nikoli je ni pustila same. Deklica je
vedela, da je oče umrl, ker je trikrat zaporedoma
kihnil. Zato je deklica molila, da bi Bog mamice
ne vzel k sebi, če bi kdaj tudi ona trikrat po vrsti
kihnila.

Bog je poslal k deklici svojega angelčka in mu
naročil, kako naj deklico pouči, ko bo spala. In
res je deklica imela lepe sanje. Prikazal se ji je
angelček in ji rekel:

“Kadar bo mamica kihnila, reci: Bog pomagaj!”

Kmalu potem se je zgodilo, da je mamica do-
bila hud prehlad. Sedela je pri peči in kašljala.
Naenkrat je pa tudi kihnila. Deklica je brž rekla:
Bog pomagaj! Mamica je kihnila še drugič in tret-
jič, deklica pa vselej pobožno: Bog pomagaj! Mati
je odgovorila: Bog povrni, hčerka moja! In ni
umrla, čeprav je še kihala, dokler ni bila zdrava.

Otroci, to je samo pravljica, ki ji tudi pravi-
mi: legenda. Ko so nam naš dedek pravili to zgo-
bico, so nazadnje rekli: Od takrat je nastala nava-
da, da zmerom voščimo človeku, ki kihne: Bog
pomagaj! Ljudje pravijo, da od takrat, ko je an-
gelček tisto deklico poučil, kako je treba reči, ka-
dar kdo hihne, ni nobeden več od kihanja umrl.

Tako je rekel dedek, ki je vedel, da je pove-
dal samo pravljico, ne pa resnične zgodbe. Vedeli
je pa tudi, da je v pravljicah navadno dober nauk
in da je kar lepo, če tudi mi rečemo Bog pomagaj,
kadar kdo kihne.

M A M I C A

Mamica moja je strašno bogata,
nima zlatá in je vendar vsa zláta.
Zlate so njene oči,
zlati so njeni lasje,
zlato je njeno srce.

PREDEN SE ZBUDIM

Ivan Burnik

Zjutraj je
in v sanjah z domišljijo
sam sebi govorim.

Še preden se zbudim,
odprem oči:
Glej, sem spet doma!
Tam je moja mama...
Dobra mama
se smehlja —
srečna, srečna!

“Si prišel?
O, da si le prišel, sin,
zdaj je konec mojih bolečin.”

Ko z njo drhtim,
ko grabim jo v objem —
me ura prebudi...
Tedaj
— vam naj povem? —
srce me zaboli...

KANGAROO—KENGURUJ

M. Oppelt

AVSTRALIJA JE ZAVOLJO OSAMLJENE LEGE in geografske 'starosti' precej različna od drugih celin. Tudi glede živalstva. Na njenih tleh živi preko 150 različnih vrst vrečarjev — vrste, ki so edinstvene. Tu nista všteta platypus (kljunač) in echidna, ki sta edina sesalca na svetu, ki... valita jajca!

Vrečarji so živali, ki nosijo mladiče v nekakšni torbi ali vreči na sprednjem delu telesa.

Kenguruj — na vsem svetu najbolj znan vrečar — živi na odprtih planotah in se pase v čredah. Nad čredo navadno čuva straža dveh kengurujev, ki s svojim skrajno občutljivim sluhom lahko pravočasno opozorita na bližajočo se nevarnost. Čreda takoj v dolgih skokih pobegne. Kenguruji odskočijo z zadnjimi nogami in si pri tem pomagajo z zelo močnim repom. Ta jim služi kot nekaka odskočna deska. Kenguruj lahko skoči do 8 metrov v dolžino, pa nad 2 metra in pol v višino.

Kenguruje delijo v več vrst. Neka vrsta kenguruja doseže visokost 2 metrov (brez repa, ki je navadno 1 m dolg), nasprotno je pa "Tree-climbing" kenguruj — živi samo v severnem Queenslandu — komaj 60 cm visok. Ima na sprednjih nogah (ali rokah) močne kremplje in dolg rep za vrževanje ravnotežja. Mudi se navadno na tleh, večkrat pa rad spleza tudi na najvišja drevesa. Prav gotovo se pa zateče na drevo, kadar mu preti nevarnost ali se mu hoče počitka. Nazaj na tla pa spleza vedno ritenski.

V govorici "busha" je samec kenguruj "old man", samica "flying doe", mladič pa "joey". "Bush" je v Avstraliji vse, kar ni mesto. Z besedo "bush" je povedano vse tisto, kar bi se po naše reklo: na kmetih, na deželi, v hribih, v hosti, v pustinji...

Nekaj o kengurujevi vreči. V njej mati nosi svojega "joeya", dokler ne more teči. Toda tudi, ko je mali že na "svojih nogah", se v primeru nevarnosti zateče nazaj v materino vrečo. Iz nje gleda samo radovedna, pa zelo simpatična glavica.

Kenguruji so jako mirne in bojzljive živali. Če ga pa skuša kdo ujeti, postane kenguruj hud in noro brca z nogami. Posebno, če ga lovci obkrožijo ali je pritisnjen k skalnati steni, drevesu in podobnim oviram, ima v nogah tako moč, da s kremplji razmesari psa do smrti. Seveda mora biti na straži tudi človek, da se mu kaj takega ne pripeti.

Misli, May 1960

Nekatere avstralske pokrajine so dejale kenguruja pod zaščito, ker jih je ondi malo. Spet v drugih morajo vsako leto organizirati redne love, da jih nekaj pokončajo, ker povzročajo veliko škodo, ko se v čredah pasejo po travnikih, nemenjnih živini. To posebno v severozapadnem N.S.W.

Kengurujevo meso je zelo dobro, posebno dokler je sveže. Svetovno znana je juha iz kengurujevega repa.

AVTOMOBILI RASTEJO NA DREVJU

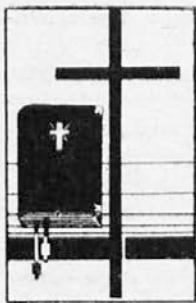
Da, tako je v tej "čudežni" Avstraliji, pričujoča slika je neizpodbitna priča. Kako je slika nastala?

Amaterski fotograf Bruno, ki živi z ženo pri Drmotovih v Corrimalu, se je peljal nekam na sever na obisk. Nekje ob meji N.S.W. in Queenslanda je zagledal ob cesti — avto na drevesu! Ustavil je svoje vozilo brž fotografiral prizor in šele na nadaljnji poti začel ugibati, kako je mogel avto splezati na drevo. Nikogar ni imel, da bi ga pobaral, torej še danes ne ve.

Sliko je pa "izkoristil" na primeren način. Poslal jo je v domovino in jo domačim razložil kot dokaz, da v Avstraliji avtomobili rastejo na drevju kot doma hruške ali jabolka. Ni čudno, da zdaj vse sili v Avstralijo...

Vendar bi človek nekaj dostavil: Ali ni na sliki bolj podobno, da avtomobil na drevesu ne raste, ampak — umira? To bi kazalo, da jih Avstralci niti pravočasno ne sklatijo na tla, ampak pustijo, da na drevesu zginejo. Joj, kaj vse si Avstralija lahko privošči!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne

S Y D N E Y

Slovenska služba božja, St. Patrick's Church,
8. in 22. maja ob 10:30.

Romarski izlet v nedeljo po prazniku Marije
Pomagaj, to je peta nedelja v mesecu, 29. maja, v
Leichhardt, kapucinska cerkev na Catherine Street,
prav blizu Paramatta Rd. Glej poseben oglas!

Šmarnična pobožnost prve štiri nedelje v mese-
cu ob 4. pop. v kapelici St. Francis, Paddington.
Lepo vabljeni posebno tisti, ki živite v bližini.

Iskreno priznanje za lepo udeležbo in vzoren red
pri naših velikonočnih opravilih. Za velikonočno
spoved in obhajilo je pa še čas vse do praznika
presv. Trojice...

W o l l o n g o n g

To je spet mesec petih nedelj — zadnja, 29. ma-
ja, je vaša! Obdržite to v spominu in pridite k
slovenski službi božji pop. ob 5. v katedralo, kakor
po navadi. Pred mašo eno uro — spovedovanje.

W E S T A U S T R A L I A

G. dr. Mikula upa, da bo v prvih tednih me-
seca mogel obiskati Perth in druge kraje v W.A.,
kolikor mu bo dopuščal čas. Vesel bo srečanja s
starimi znanci, toda ne pozabite, da vas bo pričra-
koval zlasti — v spovednici in pri obhajilni mizi!

V Perthu bo služba božja 15. in 22. maja.

V Kalgoorlie v nedeljo 8. maja. — Drugod po
dogovoru.

V N E B O H O D

Štirideset dni po veliki noči je praznik Gospo-
dovega Vnebohoda. Pride vedno na četrtek. Letos
pade na dan 26. maja. Na ta dan se resno potru-
di, da boš pričujoč pri sv. maši, ker je to cerkveno
zapovedan praznik.

TRPLJENJE V STARI ZAVEZI

(s strani 145)

ljenju duše, s smrtjo ločene od telesa, so imeli
silno nejasne predstave. Zakaj jim Bog že v za-
četku ni o tem kaj več razodel: resnic o nebesih
peklu in vica — to seveda le On sam ve. Mi
vemo le to, da tega razodetja v stari zavezi ni bi-
lo skoraj nič.

Izraelci so bili pač trdno uverjeni, da duša
telesom ne umrje. To jim je bilo razodeto in z
drugimi narodi vred so si ohranili to resnico iz
prvotnega razodetja. Toda skoraj tako kot drugi
narodi, so tudi Izraelci mislili, da je usoda duš po
ločitvi od telesa približno vsem enaka — in to
precej mračna in pusta. Ta misel je izražena v
psalmu tako:

“Mar se v grobu oznanja tvoja dobrota in tvo-
ja zvestoba in kraljestvu mrtvih? Mar se v temi
očitujejo tvoja čuda in tvoja milost v DEZELI
POZABLJENJA?”

Zato je njihov čut pravičnosti pričakoval po-
ravnavo računov med krivičnimi in nedolžnimi edr-
no na tem svetu. Ker je pa vsakdanja izkušnja ka-
zala, da do tega obračuna le prepogosto ne pride
— kaj torej?

Kristjani imamo iz ust Kristusovih jasno be-
sede o sodbi po smrti, o plačilu in kazni v več-
nosti, za katero smo vsi ustvarjeni. Kadar nam ob
razmišljanju (nezaslužene) trpljenja odpove vsa
ka druga rešitev, se zatečemo k zadnji: Bog bo
nekoč vse izravnal, prepustimo vse njegovi modro-
sti in pravičnosti.

Izraelci za to končno zatočišče niso vedeli.
Zato je ostalo vprašanje zanje do konca ne-
skončno pereče. Spet in spet se ponavlja: Zakaj
se na svetu krivičnikom dobro godi, pravičnik pa
pogosto pada iz trpljenja v trpljenje?

In vendar je zapisano v drugi Mojzesovi knjigi
gi naravnost iz božjih ust:

“Jaz, Gospod, tvoj Bog, sem ljubosumen Bog,
ki pokorim krivdo očetov na sinovih do tretjega
in četrtega rodu tistih, ki me sovražijo. Izkazujem
pa milost do tisočega rodu onih, ki me ljubijo in
moje zapovedi spolnjujejo.”

Ko je tako, zakaj pravični ne prejme plačila
in hudobneža ne zadene kazen? Skoraj vsak glas-
nik hebrejske misli je obstal pred tem vprašanjem
kot pred nerešljivo uganko. Zadovljivega odgovora
Bog ni razodel niti največjim prerokom. Zato so
skušali z lastno pametjo kolikor toliko prav odgo-
voriti. Najbolje se je odgovor posrečil tistim, ki
so pisali blizu pred koncem stare zaveze.

Kapelica MARIJE POMAGAJ na Brezjah je bila pred nekaj leti prenovljena po načrtu rajnega arhitekta Plečnika.

MAJSKI ROMARSKI IZLET

V nedeljo 29. maja 1960 popoldne, pet dni po prazniku Marije Pomagaj.

Letos pojdemo v krasno kapucinsko cerkev v **L e i c h h a r d t**, ki je mnogim rojakom zelo pri roki.

Cerkev je na **Catherine Streetu** komaj tri minute peš-od **Paramatta Road**. Od vseh strani lahek dohod.

S P O R E D :

Od 2. — 2:30. zbiranje pri cerkvi.

Ob 2:30 procesija z molitvijo rožnega venca.

Ob 3:00 pridiga v cerkvi, nato pete liturgije M.B. in blagoslov.

V s i p r a v l e p o v a b l j e n i

P R O Š N J A

Ivan Burnik

Ti krepostna
 Mati tolažnica,
 Mati vrh Višarij,
 Mati z Brezij,
 fatimska Kraljica!
 K Tebi se obračam,
 k Tebi v stiskah hodim.
 Varuj me!
 O, Mati, vodi me
 kot svoje ubogo dete,
 da v pogubo ne zabrodim!
 Svetla Mati,
 Roža Ti skrivnostna!

Slike Iz Razvoja Cerkve V Avstraliji

Dr. Ivan Mikula

Se en pogled na delo duhovnika Jeremije O'Flynna

VIDELI SMO V ZADNJEM POGLAVJU, kako je guverner Maquarie grdo odpravil apostolskega prefekta O'Flynna iz Avstralije v London. To se je zgodilo po pičlih šest nemirnih mesecih O'Flynnovega delovanja v Sydneyu. Toda kakor je bila ta doba kratka, je pa delo tega gorečega duhovnika vsega občudovanja vredno.

Vršil je v Sydneyu silno gibčen podtalni apostolat, ki ni nikaka "jeremiada" — čeprav je bilo možu ime Jeremija — temveč sijajen dokaz žilavosti prvotnega katoličanstva v Avstraliji. Na skrivaj in bežno je moral apostolski prefekt opravljati svoje vzvišene duhovniške posle. Maševal je v tesni sobici, kjer se je moglo stisniti komaj po deset vernikov. Spovedoval in obhajal je katoličane, ki že po deset in več let niso bili pri zakramentih. Delil je cerkveni blagoslov zakonskim parom, ki niso mogli biti poročeni pred duhovnikom. Krščeval je novorojence in že doraščajoče otroke, s posebnim dovoljenjem tudi birmoval. Vrh tega, kot so dognali zgodovinarji, je kljub obilnemu dušnopastirskemu delu svojo skromno sobico, kjer je stanoval, napravil za zatočišče vseh revnih, starih in onemoglih. Uspešno je skrbel za pomoč tem siromakom.

Posebej pa poudarjajo zgodovinarji, da je Father O'Flynn ustanovil prvo "Sveto hišico v Avstraliji". Skoraj prav tam, kjer stoji danes cerkev sv. Patrica, je bila že omenjena sobica za maševanje. In v njej je hranil duhovnik noč in dan sv. Rešnje Telo v skrinjici iz cedrinega lesa z večno lučjo pred njo. Verniki so se zbirali tam iz dneva v dan za čiščenje Dobrega Pastirja v skromnem tanernaklju.

Danes, kot rečeno, stoji tam cerkev sv. Patrica — najstarejša v Sydneyu. V njej je zmorem izpostavljeno sv. Rešnje Telo v vedno čiščenje. In prav v tej cerkvi — čeravno v kriпти spodaj — se zbiramo sedaj tudi Slovenci po dvakrat na mesec k svoji božji službi. Prav, da pomislimo na izreden pomen tega kraja za zgodovino Cerkve v Avstraliji.

Macquarijev strel — počí nazaj

Takoj po prisilnem povratku v London je Fr. O'Flynn predložil vladi dokument z naslovom: "Ponižen opis in prošnja katoličanov v New South Walesu". V njem je orisal žalostni položaj in po-

vedal, kako si ljudje žele stalnega duhovnika.

Kolonialni urad pri vladi je tudi ta krik preslišal in vse je kazalo, da je polom Jeremijevega misijona dokončen. V resnici je pa božja Previdnost snovala — zmagoslavje.

Prav tiste čase je v Angliji iz dneva v dan naraščalo svobodno, demokratično in socialno usmerjeno mišljenje in gibanje. Vedno več je bilo takih razprav tudi po dnevnem časopisju. O'Flynn ni ostal nepoznan in osamljen. Njegova zgodba je našla mnogo voljnih ušes in je delovala kot dobrodošel smodnik, ki je sprožil nove in nove eksplozije. Časopisi so jo pridno izrabljali v svojem boju zoper tedanjo politiko vlade na Angleškem in Irskem. Posebna ost politične propagande se je naperila proti deportacijam v Avstralijo in ravnanju s konvikti v Sydneyu.

Tem časopisnim bojem se je pridružil duhovnik John England, ki je znal sukati pero tako spretno, da so se nečloveške vladne metode zastudile najširši javnosti. Fr. John je bil jetniški kaplan in je imel na skrbi konvikte, ki so čakali na deportacijo. V svojih ognjevitih člankih je navajal svoje lastne žalostne izkušnje, poleg njih pa doživlja svojega prijatelja O'Flynna, za čigar odhod v Avstralijo se je potegoval že leta 1817.

England je naslovil "Odprto pismo" na apostolske vikarje in angleško vlado. Terjal je enakopravnost za Cerkev v Avstraliji in svobodno delovanje misijonarjev, ki bi se prostovoljno javili za dušnopastirsko delo v koloniji. S svojim pismom je dosegel nagle in nepričakovane uspehe. Sam sicer ni odšel v Avstralijo, dasi se je zanjo prijavil. Imenovali so ga namreč za škofa v USA in tja je odšel. Kljub temu ga zgodovina po pravici šteje med ustanovitelje katoliške Cerkve v Avstraliji.

Guverner Macquarie v škripcih.

Vzporedno z demokratičnim gibanjem v Angliji je bolj in bolj vrelo v Avstraliji. Več in več nujnih pritožb zoper samovoljno postopanje guvernerja je romalo v London. Emancipisti in ekskluzivisti so strnili svoje vrste zoper njega. Londonska vlada ni mogla ostati gluha, zakaj od vseh strani je novo gibanje pritiskalo nanjo. Kak mesec po objavi Englandovega odprtega pisma je paflament sklenil, da naj se pošlje v Avstralijo preiskovalna komisija, ki naj na kraju samem ugotovi dejanski položaj.

Vodstvo komisije je bilo poverjeno vrhovnemu sodniku Johnu T. Biggeju. Dali so mu oblast, ki je bila nad guvernejevo. Odšel je v Avstralijo in preiskoval kar dve leti. Poročilo za poročilom, eno bolj dolgovozno kot drugo, je pošiljal v London. Guvernerja je opisoval v najslabši luči, toda tudi o Avstraliji sami ni imel boljšega mnenja. Da bi moglo kdaj kaj vrednega nastati iz te dežele, si ni mogel misliti. Zato je črnil Macquarija prav glede zadev, ki so bile v resnici guvernerju v veliko čast. Tožil ga je, da razmetava denar popolnoma po nepotrebnem za velikopotezne gradbene načrte in civiliziranje kontinenta. Toda guverner se ni mogel braniti, ker je imel Bigge obsežna poverila in oblast nad njim. Po 18 mesecih "silnih poniževanj in muk" od strani Biggeja — tako je sam potožil — je stari avtokrat odstopil in se ves zagrenjen vrnil v London.

Zmagoslavje — božja uredba

Vrhovni sodnik Bigge je moral v Avstraliji

preiskovati tudi položaj katoličanov. Dobro je uvidel, kakšna krivica se jim godi, in o vsem je poročal v London. Njegovo poročilo je bilo povod, da je poleg drugih temeljitih reform nastopila tudi svoboda vesti in veroizpovedi. Odprla se je pot novim misijonarjem in začelo se je redno dušno pastirstvo v avstralski koloniji. In to v času, ko so na Angleškem in Irskem katoličani o svoji emancipaciji komaj šele — sanjali.

Rev. Jeremija O'Flynn se ni vrnil v Avstralijo. Šel je za župnika v ameriško škofijo Philadelphia in tam umrl 1.1831 komaj 42 let star. Z njim je legel v grob veliki borec za versko svobodo in reformo kazenskega prava, kot piše o njem zgodovina. Sam se tega ni zavedal. Gnan le od svoje gorečnosti za duše je s svojim pogumnim nastopanjem — včasih zelo "nepostavnim" — dosegel več v nekaj mesecih kot v dolgih letih vsi protesti angleških radikalov. Nevede je postal reformator angleške kolonialne politike v Avstraliji.

ZAKAJ NE MOREŠ V AMERIKO ?

AVSTRALSKI DRŽAVLJAN SI, PRAVIŠ, in v Ameriki imaš prijatelja, ki bi te rad spravil tja. Ponuja ti garancijo, super garancijo in še kaj za nameček. Sicer imaš pa tudi sam lep denar. Amerika pa: Nič!

Kako to?

Ker si rojen v Jugoslaviji, boš stokrat avstralski državljan, v Ameriko se moreš vseliti le po "kvoti", ki jo je Amerika določila za Jugoslavijo. Za Jugoslavijo je vsakoletna kvota: 942. To-liko viz in nič več je Amerika voljna dati Jugoslovanom vsako leto za stalno naselitev.

To se že samo na sebi slabo bere, v praksi je pa še vse bolj tesno. Saj je znano, da so nekateri vložili prošnjo za vselitveno vizo že pred kakimi desetimi leti, pa še vedno ne "pridejo na vrsto". Čakajo in čakajo, pa bodo še — čakali.

To pa prihaja odtod, ker je vsa letna "kvota", kakor je sama na sebi majhna, poleg tega še razdeljena na pet "preferenc" ali prednostnih skupin.

1. Prvo prednost imajo tisti, ki kaj posebnega "znajo". Imajo torej kak poklic, ki ga Ameriki primanjkuje. Če se oglasi dosti takih, pridejo ostale preference komaj v poštev.

2. Drugo prednost imajo starši ameriških državljanov ter neporočeni sinovi in hčere.

3. Tretjo imajo možje ali žene stalnih na-

seljencev, ki še niso državljeni.

4. Zdaj pridejo na vrsto bratje in sestre ter poročeni sinovi ali hčere ameriških državljanov ter vsi člani njihovih družin.

5. Končno šele vsi drugi, ki se ne morejo sklicevati na nobeno omenjenih preferenc.

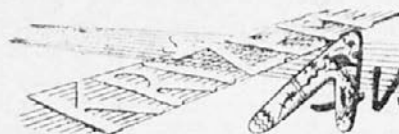
V katero skupino spadaš ti? Če v prvo, blagor ti, samo dokazati moraš. Vizo dobiš!

Če v drugo ali tretjo, tudi ne bo treba predolgo čakati. Vsaj upanje ti ostane, dregaj in dregaj.

Če spadaš v četrto skupino, boš verjetno čakal lepo vrsto let. Po tej prednosti bodo letos prišli v Ameriko tisti, ki so vložili prošnje pred 1. jan. 1957.

Če si pa "zastopan" šele v peti skupini, naredi čez Ameriko križ! Najbolj verjetno sploh ne bo nobena viza prosta. Če pa bo, jo bo dobil kdo od tistih, ki čakajo na vizo že od leta — 1947!

Tako torej govori sedaj veljavna ameriška vselitvena postava. Letos se sicer sam Eisenhower močno poteguje za to, da se ta ozkosrčna postava spremeni, toda če je zvišal kvoto tudi za Jugoslavijo, ni razvidno. Pa seveda predsednik sam ne more nič. Kongresniki in senatorji lahko vse njegove predloge zavržejo. In najbrž tudi bodo. Vsaj tako se že vnaprej izražajo.

Avstralske Slovenije

NEW SOUTH WALES

Albion Park. — Pri rojaku sem videl in bral velikonočno številko MISLI. Nič ne rečem pa vendar — rečem in celo pišem. Najprej pišem, da mi nič več ne pošiljajte MISLI. Ne toliko zato, ker sem hud na ta list, ampak zato, ker sem zmerom na potovanju. Ga najdem pri rojakih. Hud sem pa na list zato, ker noče prinašati kaj veliko za za smeh in kratkočasnost. Jaz vem, da je smeh najboljše medicina in našim rojakom je ta medicina zelo potrebna. Preveč kisló se drže — pa tudi naš urednik z njimi. Če se mu s tem zamerim, pa naj se. Pošiljam dva funta za SKLAD, pa samo pod pogojem, da bo list natisnil dve smešnici, ki jih pošiljam. Ena je taka: Bolnik je šel dva dni po vrsti k zdravniku. Obakrat je zvedel, kaj ga boli. Ampak drugi dan je bilo vse drugačno kot pridan. Vprašal je zdravnika: Kako, da ste danes o moji bolezní povedali nekaj čisto drugega kot včeraj? Zdravnik je rekel: To je dokaz, kako silno hitro napreduje medicinska znanost. — Druga je taka: Pisar je prišel v svoj urad in rekel predstojniku: Danes pa ne bom mogel prav nič delati. Imam strašen prehlad v glavi. Predstojnik je rekel: Me veseli, da imate vendar enkrat nekaj v glavi. Čas je res že bil. Pojdite domov in imejte praznik. Imejte ga tako dolgo, dokler bo kaj v glavi. To se mora primerno poslaviti. — Pozdravlja eden, ki tudi nima veliko v glavi — vdani **Vampec**.

Narrabeen. — Kaj ko bi tudi jaz napisala kaj malega za smeh? Če je vredno za objavo, pa natisnite. V neki gostilni je pozno ponoči nastal hud pretep. Zadeva je prišla pred sodišče. Gostilničar je moral za pričo. Sodnik ga je vprašal, kako je nastal pretep. Gostilničar je povedal: Predpis je bil tak, kaj morem pomagati? Čisto po predpisih sem nehal točiti, ko so bili že pijani. Ker nisem hotel več točiti, so se razburili in nastal je pretep. — Druga je pa taka: Zdravnik je rekel bolniku: Dragi moj, samo cigarete so krive, da ste bolni. Ves vesel je vzkliknil bolnik: Hvala Bogu, da je tako. Dozdaj so mi vsi pravili, da sem sam kriv. — Lepo pozdravlja **Helena Štolfa**.

VICTORIA

North Kew. — Pošiljam rešitev velikonočne križanke. Lepa hvala ge. Sari in g. Cirilu Kovarju za trud pri sestavljanju križank in drugih ugank. Če pomislim, koliko je dela, da se križanke rešijo, si lahko predstavljam, koliko je truda, da se sestavijo. Zato moramo biti omenjenima hvaležni in jima dati priznanje. Bog daj, da bi naša mogla še velikokrat razveseliti in pozabavati z dobriimi ugankami. Bodita lepo pozdravljena, kakor tudi naš slovenski list MISLI — Alojz Bauman.

Pyramid Hill. — Naročam spet nekaj knjig. Pošljite mi SOCIALNO EKONOMIJO in Na božji dlani. Že naprej lepa hvala. MISLI so mi zelo všeč, posebej moram pohvaliti "predpustne". Zlasti sem zmerom vesel, kadar najdem v listu kako lepo sliko iz domačih krajev. Po mojem bi te slike ne smelo manjkati v nobeni številki. Seveda, to je povezano gotovo s posebnimi stroški. In zato sem se tudi jaz spomnil in pošiljam svoj dar za SKLAD. Pa še kdaj drugič. Vas najlepše pozdravlja — **Ivan Gril**.

QUEENSLAND

Brisbane. — Članstvo "Planinke" je v ljubeznivo vabljenó na jubilejni občni zbor, ki se bo verjetno vršil v soboto 7. maja v Board Room, BAFS Hall, 331. George St. ob 7:30. Če bi bila kakšna sprememba, boste pisмено obveščeni. Članska dolžnost zahteva udeležbo vseh, če le kako mogoče. — Razpored družabnih večerov "Planinke" za 1960: junij 18., julij 16., avgust 16., september 24., oktober 22., november 19., december 30. Na žalost za soboto 31. dec. nismo mogli dobiti dvorane, je bila že davno oddana drugim. Sedanji odbor upa, da se bodo napovedani družabni večeri pod vodstvom novega odbora kakor dosedaj vršili v miru in rednosti. Vsem iskren pozdrav! — **Janez Primožič**.

ZAHVALA

Bog povrni vsem, ki so mi irazili sožalje ob smrti drage matere **Marijance Primožič**. Enako v imenu sestre **Poldike** v Ljubljani.

Dobro mamo priporočava v nadaljnjo molitev.
Sin. Janez

IZ POPOTNE TORBE G. MISIJONARJA

Samo nekaj bežnih poročil to pot:

V Waggi je srečno okrevala po težki operaciji ga. Marija Kovačič, v Newcastleu enako ga. Ivana Schmuck, v Brisbanu pa g. Jože Plut, ki se je "pomladil za 20 let". Čestitke vsem!

V Canberri se še vedno zdravita v bolnici Ivan Božič in Lojze Rešek, ki sta kot kolesarja postala žrtvi prometne nesreče. Da bi se kmalu lepo pozdravila!

V No. Queenslandu sta delala na tobaku in se nedavno smrtno ponesrečila Jože Kovač iz Maribora, 26 let star, in Viljem, ki je bil iz Celja, pa za priimek ne vem. Bil je star 21 let, v Avstraliji poldrugo leto. Kdor more dati bolj natančne podatke, naj se oglasi, prosim. Nsreča se je zgodila, ko sta z motornim kolesom zadela ob tovorni avto...

Iz Melbournu sem zvedel, da se je tudi tam zgodila prometna nesreča in je dobil zelo hude poškodbe na glavi Marijan Sfiligoj iz Perthu, ko je

bil z družino na obisku. Zdravi se v Alfred Hospitalu, kjer ga obiskujejo soproga Olga, sin Milan in prijatelji. Bog daj, da bi se kmalu pozdravil!

V Hornsby, blizu Sydneya, v ondotni bolnici, se uči hoditi z umetno nogo Franc Onič, ki ga poznajo zlasti v okolici Newcastlea. Ponesrečil se je bil z avtom in izgubil nogo. Hvaležen je društvu Tivoli v Hamiltonu, ki je nabralo potrebno vsoto za nabavo umetne noge. Za veliko noč je že mogel rojake v Newcastleu osebno obiskati.

V Randwicku, Sydney, v ondotni "Rehabilitation" bolnici, Ward A., je začel podobno vajo z eno umetno nogo ponesrečenec Polde Slokar. Kot smo poročali, mu je lani železniški voz odrezal obe nogi. Najprej si je moral magati samo z vozičkom, zdaj je začel vaje z eno nogo, upajmo, da bo kmalu stopil na obe in — šel spet med ljude. Bog daj!

Kingsgrove, Sydney, tudi ve za ponesrečenca, ki si še ni popolnoma opomogel, je pa v domači oskrbi. To je Ciril Jamšek pri Rustjevih. Upamo, da bo kmalu čisto dober.

Zelo želim, da bi prihodnjic mogel kaj bolj veselih nadrobiti iz svoje torbe. — Dr. I. Mikula:

IZ MATIČNIH KNJIG V N.S.W.

K r s t i

V Paddington h krstnemu kamnu sv. Frančiška sta poslala svojega prvorojenca iz Villawood kampa Zarko Lutman in Ana, r. Ferfolja. Deček je dobil ime Rihard.

V Watsons Bay v cerkev Morske Zvezde sta poslala h krstu novorojenca Alojzij Čebokli in Vera, r. Cencič. Fantek je dobil ime Denis Gregor.

V Coomi so imeli krst v družini Janeza Godine in Rezike, r. Kolenko. Starša sta ponosna na svojega prvorojenca, ki je dobil ime Janez Anton.

V Tumutu sta bila o priliki obiska slovenskega duhovnika dne 3. aprila dva krsta:

Novorojenček v družini Antona Hrvata in Marije, r. Markuta je dobil pri krstu ime Marijan Anton.

Deklico so pa dobili pri Škorčevih in ji dali pri krstu ime Angela Marija.

V Mayfieldu sta bila prav tako dva krsta, oba "dekliška":

Emil Maurič in Albina, r. Krajnik, sta svoji novorojenki dala ime Zdenka Helena.

Alojzij Brne in Olga, r. Iskra, sta pa za svojo malo izbrala ime Nada Marija.

P o r o k e

V Paddingtonu sta si obljubila večno zvestobo dne 18. aprila Franc Mramor iz Unca in Frančiška Flajnik iz Vinice, Bela Krajina.

Enako v Paddingtonu sta stopila pred poročni oltar dne 23. aprila Karlo Lenarčič, doma iz Šmihela na Krasu in Emilija Kaluža iz iste župnije.

V Waggi, katedrala sv. Ksaverija, je Slovenka Rožamarija Schatter, rojena na Bledu, pred oltarjem obljubila zvestobo ženinu Tomažu Portu, ki je domačin iz Wagge.

V Brisbanu, katedrala sv. Štefana, sta 30. aprila dala drug drugemu zakrament sv. zakona Albin Tomšič, ki je doma v Št. Petru na Krasu, in Sonja Fon, učiteljica, ki je prišla pred leti s svojimi starši in sestro iz Egipta, kjer je bila rojena.

Vsem novim zakonskim parom obilico božjega blagoslova!

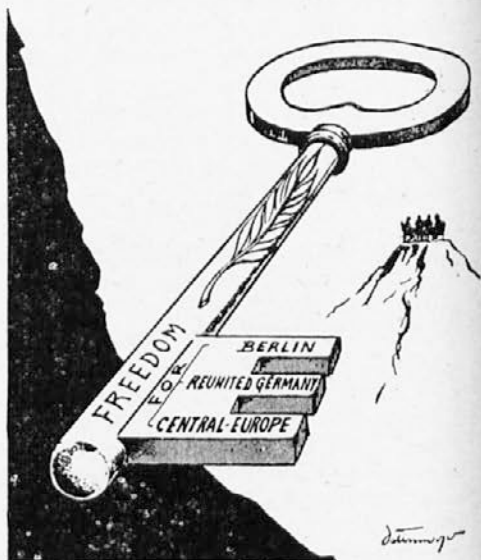
ŠESTNAJSTI MAJ — VRHUNSKI DAN

“MOJ PATRON JE TISTI JANEZ, KI MOLČI”, je rekla Ivanka, ko smo jo vprašali, kdaj ima god. In smo vedeli, da je njen god 16. maja. Na ta dan je sv. Janez Nepomuk, ki “drži prst na ustih”.

“Vrhunci” niso mislili na Janeza, ki molči, ko so izbrali dan za svojo konferenco. Ker itak ni med njimi nobenega Janeza — tisti iz Vatikana seveda si povabljen — bodo govorili in govorili, saj v ta namen je konferenca sklicana. In svet je na to pripravljen: veliko cvetja, malo sadu. S tem pa ni rečeno, da “vrhunska” ne bo imela pomena. Prav misel sa “vrhunska” je sprožila brez števila medsebojnih obiskov visokih in najvišjih predstavnikov raznih držav in splošno mnenje je, da je ta novi način svetovne diplomacije prisel marsikaj dobrega.

O čem se bodo pogovarjali? Evropski list “Democratic Christian Review” je nakazal to na sliki, ki jo prinašamo. Iskali bodo ključ do bolj stanovitnega miru na svetu — in to ni majhna reč. Ta ključ naj bi bil v tem, da ne bodo današnjega stanja preveč prekucovali, ampak poudarjali “sožitje,” pa nadaljevali z medsebojnim boljším spoznavanjem. Ključ, ki ga kaže slika, saj bi odprl tudi vrata do zedinjene Nemčije. Zdi se, da je to preveč optimistično. Najbrž bo že veliko, če ustavijo pretnje Kruščeva, da bo Berlin in Nemčijo sam na svojo roko “uredil”, če bodo vrhunci njegove zahteve zavrgli.

Zdi se, da Kruščev popušča, ker uvideva, da ne kaže prenapenjati loka, ki bi utegnil počiti in sto reči prekueniti. Ko nastajajo te vrstice, trdijo opazovalci, da je Nikita židane volje in se bo na “vrhunska” prismejal. To je dobro znamenje, pravijo, zato so tudi ostali vrhunci dobre volje in upa-

jo, da se bodo na vrhu dobro imeli. Privoščimo jim, saj težkega plezanja do tja gor ni bilo malo. Še bolj pa privoščimo svetu, če res iz “vrhunske” ne bo nastalo nič — slabega. S tem je že povedano, da bo — dobro uspela.

Ker bo konferenca v Parizu in v mestu ni tako gore kot jo kaže slika, bi naj po našem mnenju slikar rajši narisal namesto hriba — Eiffelov stolp. Pa to to ni važno. Poglavitno je — ključ. Da ga najdejo, naj pomaga godovnjak 16. maja. Janez, ki molči, in Janez XXIII, ki zna molčati ali govoriti, kakor zahteva čas. Oba pa znata moliti — z njima molimo tudi mi!

NADALJNI DAROVI ZA TISKOVNI SKLAD

£ 4-0-0: Pavel Hvalica;

£ 3-0-0: Tone Gržina, Ivan Slavec;

£ 2-0-0: Franc Mramor, g. Vampec, Angela Schatter, Marija Geluk, Gizela Hozjan;

£ 1-0-0: Jož. Skubin, Ivan Gril, Neimen., Jos. Justin, Rafo Rolih, Vlado Gros, Miro Novak, Žar-

ko Lutman, Vlado Ferluga, Štefan Toplak, Franc Vrabeč;

£ 10-0: Franc Vravnik, L. Cerkenik, Alojz Povhe, Rud. Mežnar, Ivan Cvetko, Anton Šajin, Viktor Čič, Ivanka Študent, Pavla Bernetič, Jož. Krajnc, Franc Ban, Jelka Žele, Anica Pegan, K. Lenarčič, Avgust Grgič, Rihard Jenko, Marija Javnik.

Iskren Bog povrni vsem! Seveda se pripravljamo tudi ostalim, da se ob poravnavanju naročimo ne spomnite tudi na TISKOVNI SKLAD.

PISMO ČEBULČKU

Dragi Čebulček: —

Danes Ti pa takoj v prvi vrstici povem, da sem že skoraj sit tega javnega dopisovanja. Bojim se, da je tega sit tudi urednik. Nič lahko ne verjamem, da je moje zadnje pismo res prepozno prišlo. Urednik pa lahko zapiše, kar mu pride pod pero. Kdo mu kaj more?

Danes Ti bom povedal posebno zanimivo storijo in pričakujem, da boš razumela in potegnila iz nje dober nauk.

Moja storija je taka:

Neki človek je šel k brivecu, da mu poreže tistih par las, ki so mu še rasle nad tilnikom, drugod je bil ves plešast. Brivec je imel na stolu človeka, ki je nosil na glavi toliko las, kot bi sedel na njej koš otave. Zato je brivec dolgo dolgo delal, plešec pa dolgo dolgo čakal.

Ko je nazadnje vendar oni končal in plačal 5 šilingov, je plešec sedel na stol. Brivčeve klešče so samo kakšno minuto zabrnele in striženje je bilo končano. Mož je vstal in vrgel na mizo pred brivca tri šilinge.

“Še dva šilinga, prosim, zmotili ste se!”

“Nič se nisem zmotil, pravica naj se izkaže. Še preveč sem vam dal, pa naj bo zaradi starega prijateljstva. Onega človeka ste mrcvarili skoraj pol ure, plačal je 5 šilingov. Z menoj ste opravili v štirih, petih minutah, pa naj plačam prav toliko kot oni? Kje je pravica?”

Brivec je bil nekoliko v zadregi, potem je rekel:

“To vendar veste, da ne morem delati izjeme. Tarifa je za vse enaka. Nič ne rečem, vam bi že napravil to uslugo, ali cela vrsta plešcev prihaja v mojo brivnico, kaj bodo rekli, če pri vas napravim izjemo?”

“Saj ni treba izjeme pri meni, govorim vam v imenu vseh plešcev, kolikor jih prihaja k vam. Ne gre z to, da bi bil samo jaz izjema, pri vseh plešcih jo morate napraviti!”

Brivec se je praskal za ušesi in rekel:

“S kakšno pravico govorite v imenu vseh plešcev? Koliko od njih vas je za te besede pooblastilo?”

Zdaj je bila vrsta na plešcu, da se je praskal za ušesi.

“Dobro, gospod brivec, bo pa odzdaj tako. Preden bo teden minil, bom organiziral vse plešce, ki prihajajo k vam. Zahtevali bomo, da nas ostrižete za 3 šilinge, ali se pa preselimo k drugemu brivecu.”

In res je ta plešec ves teden stal pri brivnici in vsakega plešca, ki je prišel k brivecu, ustavil in ga s svojo imenitno propagando pridobil za orga-

nizacijo. In tako se je zgodilo, da je brivec res moral plešce skubiti za tri šilinge, ker ni maral, da bi izgubil toliko zvestih odjemalcev. Naj še pripomnim, da da se je organizacija plešcev imenovala: VSENARODNO UDRUŽENJE NEREDKIH IZJEM.

Taka je torej moja storija. Zdaj pa — nauk:

V najinih pismih je bilo dosti govora o — izjemah. Ti si trdila, da si izjema, jaz pa tudi o sebi, da sem. Dajva, o r g a n i z i r a j a v se! Če imaš res toliko soli v glavi, kot kažeš v svojih pismih, boš razumela, kaj hočem reči.

Prenehajva s tem lovom po našem mesečniku pošlji zame svoj naslov uredniku, vse drugo bo prišlo samo od sebe, boš videla. Koliko manj naju bo stalo, ko si bova lahko iz ust v usta povedala, kar bova hotela, nemesto da izmetavava denar za pošto in čas za pisma. Potem pa še ta nevarnost, da pismo pride prepozno! Bodiva praktična kot je bil plešec v moji storiji. Čast mu! Pa še desetkrat večja čast Tebi, če boš ustregla moji želji in poslala naslov. Bom takoj vedel, kaj se to pravi...

Lepo pozdravljena in na svidenje — zaradi organizacije!

Tvoj

Krompirjevec.

P.S. — To ni tisto pismo, ki je prišlo “prepozno” — če je sploh res. Za tisto pismo sem prosil urednika, da mi ga je vrnil. Preberem Ti ga — osebno.

MAŠČEVANJE POSEBNE VRSTE

V JOLIETU, ZDA, je umrla stara žena, ki je ostala vse življenje samica. Njeno ime ni bilo objavljeno. Tudi ni bilo znano, zakaj se ni poročila, dokler niso odprli njene — oporoke. V njej je stalo: Za nosilke moje krste do groba poiščite šest žensk. Moški me niso marali, dokler sem bila živa, jaz jih pa ne maram, da bi me nosili, ko sem mrtva.

IZ UREDNIŠTVA

Je že tako, da mora vsak mesec kaj izostatati iz lista, kar naročniki pričakujejo. Ta mesec manjkajo — uganke... Je zmanjkalo prostora. Pa prihodnjič.

DR. J. KOCE,

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

Se vedno je za vaše drage doma najlepše in najboljše, za vas pa pa najcenejše: poslati domov darilni paket.

CENIK paketov, ki so carine prosti, kakor tudi paketov s carino, ki pa ni previsoka, boste našli v oktobrskih MISLIH 1959. Sicer nam pa lahko pišete in vam bomo CENIK takoj posebej poslali.

Velika novost! Domov lahko pošljete motorna kolesa, mopede in skuterje tako, da ne plačate nobene carine niti vi kot naročnik niti obdarovanec, ki mu motorno kolo, moped ali skuter pošljete. Le resni interesi naj zahtevajo cenik in ga bomo takoj poslali.

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS:

- 1) Ako želite pripeljati zaročenko, sorodnika ali prijatelja iz kateregakoli kraja sveta v Avstralijo. Ravno tako, ako se želite izseliti iz Avstralije.
- 2) Ako želite naročiti vozne karte za avijone ali ladje za potovanja po celem svetu.
- 3) Ako želite dobiti točen in pravilen prevod spričeval in vseh dokumentov sploh.
- 4) Ako želite dobiti nasvet glede vseh vprašanj, ki se tičejo vas in vaših sorodnikov tukaj ali v domovini (polnomočja, testamenti itd.)
- 5) Ako želite dobiti odličен slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar (besednjak).

Vsem svojim klientom kakor tudi vsem rojam širom po Avstraliji želimo vesele velikonočne praznike.

Dr. J. KOCE, G.P.O. Box 670, Perth, W.A. (Tel.: 28-2311)

Zastopnik za Vic.: Mr. J. Vah,

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. Olip, 65 Moncur St.

2 Kodre St., St. Albans, Vic. Tel. 65-9378

Woollahra, Sydney, N.S.W. Tel.: FB 4806

VELIKONOČNA KRIŽANKA REŠENA

Vodoravno

11 spor, 12 asi, 14 amen, 15 lik, 17 Ava, 18 M S, 20 kosmata, 23 M(atija) Č(op), 24 bat, 26 so, 27 ti, 28 man, 29 Ra, 31 sva, 33 br, 34 Azija, 37 nakop, 39 Armencec, 40 lista, 42 mizar, 45 ti, 46 rak, 48 la, 49 eno, 51 si, 52 Ri, 54 Liz, 56 mi, 57 kropiti, 60 NN, 61 sad, 62 Ida, 64 Igor, 66 osa, 68 ozek.

Navpično

1 Vesele velikonočne praznike vsem bralcem širom Avstralije, 2 ep, 3 sol, 4 Erik, 5 e a, 6 vi, 7 lava, 8 ima, 9 ke, 13 sam, 16 kos, 17 ati, 19 S. A., 21 SOS, 22 ata, 23 ma, 25 tri, 28 mrk, 30 ajati, 32 vreča, 33 bacil, 35 zli, 36 ara, 37 nem, 38 oba, 41 sto, 43 zal, 46 Rio, 47 kri, 50 ni, 51 srd, 5 iti, 55 in, 57 kara, 58 pest, 59 idol, 61 som, 63 Azi, 65 go, 66 os, 67 ar, 69 ej.

Rešitev poslali: Anica Marinček, Srečko Gajšek, Alojzij Bauman, Francka Štibilj, Miha Urnik, Janez Stiglic, Lenka Lepič, Neža Vampec, Rafo Rolih.

SYDNEY! N.S.W. SYDNEY!

Slovenska Karitas vabi na

VEČERNO ZABAVO

V SOBOTO 21. MAJA

CERKVENA DVORANA ST. FRANCIS,
PADDINGTON

Začetek ob 7. zvečer, konec 11:30.

ODLIČNA GODBA IN POSTREZBA

Dar pri vratih: moški 10/-, ženske 5/-

NASLEDNJA ZABAVA v soboto 18. junija